

SP.

DE BEZEM DOOR HET JSPALEIS

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
SP DEN HAAG
2022-2026**

INHOUD

1. INLEIDING	1
2. WONEN IS EEN RECHT, HUIZEN ZIJN GEEN HANDELSWAAR	2
3. BESTAANSZEKERHEID VOOR IEDEREEN	6
4. MENSWAARDIGE ZORG DICHTBIJ HUIS	10
5. EEN VEILIGE STAD	14
6. EEN BEREIKBARE STAD VOOR IEDEREEN	16
7. SAMEN MAKEN WE DE STAD	19
8. CULTUUR VERRIJKT, SPORT VERBROEDERT	23
9. TIJD VOOR KLIMAATRECHTVAARDIGHEID	25
10. ONZE JEUGD VERDIENT EEN TOEKOMST	28
11. VOOR EEN ECONOMIE DIE WERKT	31
12. EEN GROENE EN SCHONE STAD	34
13. FINANCIËLE PARAGRAAF	37

1. INLEIDING

Verhalen van de straat naar de raad brengen: dat is wat de Haagse SP doet. In het IJspaleis klonken de verhalen van bewoners die overdonderd zijn door grootscheepse sloopplannen, waar zij niet over mochten meebeslissen. Van huurders die letterlijk door hun huisbaas in de kou zijn gezet en uit angst voor de rekening 's winters niet stoken. Van thuiszorgmedewerkers die van hot naar her moeten fietsen, amper tijd hebben voor een praatje en steeds meer collega's zien afhaken.

Uit die verhalen blijkt dat de keuzes van bestuurders – of het nou wethouders, huisbazen of zorgmanagers zijn – mensenlevens raken. Hun keuzes kunnen bepalen of jouw kind gezond kan opgroeien en of jouw huis als een thuis voelt. Hun nalatigheid kan ertoe leiden dat mensen hun eigen buurt niet meer herkennen, omdat huisjesmelkers er vrij spel hebben en het afval zich in de straten opstapelt.

Pijnlijk zijn de verhalen van bewoners die ooit trots waren op hun buurt, maar hun wijk als 'afvoerputje' zijn gaan zien. Ze zien een gemeente die de grip is kwijtgeraakt op de overlast, overbewoning en vervuiling. De boodschap van het stadsbestuur lijkt: 'zoek het zelf maar uit'. Dat is niet alleen kwalijk, maar ook gevaarlijk. Een terugtrekkende overheid is immers een recept voor verharding en cynisme. Het maakt bondgenoten tot concurrenten en kwetsbaren tot zondebokken.

Bewoners snakken naar een stadsbestuur dat begrijpt dat de stad niet zit te wachten op nog meer grootse en meeslepende prestigeprojecten, maar op een gemeente die hen hoort en ziet. Het is onbegrijpelijk dat er ruim een miljoen is verdampt in een mislukt banenproject, terwijl onze kwetsbare jongeren hier geen meter mee vooruit zijn geholpen. Of dat blunderende bouwbedrijven keer op keer worden gepamperd, terwijl mensen met een hulpvraag verstrikt raken in bureaucratie. Het is tijd voor bestuurders die snappen dat een huis meer is dan een stapel stenen. Die beseffen dat hun megalomane sloopplannen de sociale verbanden in buurten op het spel dreigen te zetten. Die begrijpen hoe mensonterend het is als bewoners eerst moeten bewijzen dat ze niemand hebben om op terug te vallen, voordat zij de juiste ondersteuning krijgen.

De ervaringen van mensen die in hun levens geraakt worden door politieke keuzes moeten daarom voorop komen te staan in het IJspaleis, omdat bestuurders zelf nooit de gevolgen voelen van wat zij op papier bedenken. De politiek van ijdelheid en grootheidswaanzin heeft zijn beste tijd gehad. Onze bewoners verdienen bestuurders die niet een blok aan hun been, maar een bondgenoot zijn. Daarom zegt de SP: haal de bezem door het IJspaleis. Want onze stad verdient een frisse start!

Lesley Arp
lijsttrekker SP Den Haag

2. WONEN IS EEN RECHT, HUIZEN ZIJN GEEN HANDELSWAAR

Falend woonbeleid van de opeenvolgende kabinetten-Rutte heeft de kansen voor woningzoekenden om zeep geholpen. Woningcorporaties zijn uitgeknepen door het Rijk, waardoor zij jarenlang amper konden bouwen of renoveren. Huurders die lijden onder slecht onderhoud en schimmel staan met hun rug tegen de muur. Soms worden ze letterlijk ziek van hun huis. Een trieste uitwas van dit falende woonbeleid is de steeds groter wordende groep dak- en thuislozen, die bovendien onnodig lang in de opvang moet blijven vanwege het tekort aan betaalbare woningen.

Den Haag kent een groot contrast tussen armere en rijkere wijken, omdat betaalbare woningen ongelijk verdeeld zijn over de stad. Daar moet dringend verandering in komen, zodat ook rijkere wijken een bijdrage kunnen leveren aan de huisvesting van mensen die uit de opvang komen of zorg nodig hebben. Wijken als Laak en Transvaal kampen met extreme overlast, vervuiling en onveilige situaties door overbewoning. De huisjesmelkers die hieraan bijdragen moeten daarom met spoed van de markt worden geweerd.

Huurders van corporatiewoningen verdienen veel meer zeggenschap, bijvoorbeeld als het gaat om de keuze tussen sloop en renovatie. Nu wordt nog te vaak over huurders heen gewalst door de gemeente en de corporaties. Daarnaast moeten er alternatieven komen voor ouderen die het niet langer redden om zelfstandig te wonen, maar nog niet in aanmerking komen voor een plek in het verpleeghuis. Deze ouderen hebben nog steeds te lijden onder de sluiting van de verzorgingshuizen en het uitkleden van de thuiszorg. Het zorgbuurthuis biedt Hagenaars een kans om oud te worden in hun vertrouwde buurt.

Hoe gaan we dit doen?

- ✳ We bestrijden de tweedeling door meer betaalbare huurwoningen te bouwen in de rijkere wijken van Den Haag. Van de nieuw te bouwen woningen bestaat voortaan minimaal 40 procent uit sociale huur, 20 procent uit middeldure huur en 20 procent uit goedkope en middeldure koopwoningen.
- ✳ De gemeente koopt gericht woningen op in wijken waar huizen nog relatief betaalbaar zijn en waar veel sprake is van slecht verhuurderschap: denk aan Laak en Transvaal. Deze woningen knappen we op en brengen we onder in een gemeentelijke woningcorporatie, om deze vervolgens te verhuren in het sociale segment.
- ✳ Huurders die last hebben van ernstige vocht- en schimmelproblemen worden niet langer van het kastje naar de muur gestuurd of afgepoeid met een likje verf. Als woningcorporaties langdurig hun onderhoudsplicht verzaken moet de huur omlaag. Corporaties bevriezen de huren van hun slechtst geïsoleerde woningen totdat deze zijn aangepakt.
- ✳ We voeren zo snel mogelijk een verhuurdersvergunning in, zodat malafide huisjesmelkers die Haagse wijken onleefbaar maken van de markt kunnen worden geweerd. Om een vergunning te krijgen voor een nieuw pand moeten particuliere verhuurders een plan maken om hun slecht geïsoleerde woningen te verduurzamen.
- ✳ Sloop van corporatiewoningen staan we enkel toe als 70 procent van de bewoners hiermee akkoord is. Ook moeten corporaties met technisch bewijs komen dat de woningen niet te renoveren zijn. We laten corporaties geen woningen slopen waar mensen nog naar tevredenheid wonen.

Sloopwoede in Zuidwest

Als het aan het huidige stadsbestuur ligt, gaan buurten als de Zichten, Gaarden, Dreven en Venen gigantisch op de schop. Bestaande woningen worden massaal gesloopt en daarnaast worden veel extra woningen toegevoegd. Sommige buurten krijgen volgens de plannen maar liefst twee keer zoveel inwoners.

Wat de SP betreft moeten dit soort ingrijpende ontwikkelingen gepaard gaan met zeggenschap voor de huidige bewoners. Het huidige college walst nu te veel over hen heen. Alternatieven zoals renovatie en de toevoeging van extra bouwlagen op bestaande gebouwen moeten serieus worden onderzocht.

Marian van der Heijden, bewoonster van de Dreven: 'Een paar jaar geleden zijn de woningen in onze straat nog gerenoveerd. Daarom waren wij zeer verbaasd toen wij hoorden dat de gemeente ook onze huizen wil slopen. Daarna kregen we 'inspraak', maar wat heeft dat voor nut als de conclusie toch al gedrukt staat?'

Ook moet de groei van het aantal inwoners in Zuidwest gelijke tred houden met de groei van voorzieningen voor bewoners: denk aan snel openbaar vervoer, buurthuizen, speelruimte voor kinderen en goede scholen. Een buurt is immers meer dan een stapel stenen. In het wilde weg honderden woningen toevoegen zonder de bestaande voorzieningen op te krikken kan juist ten koste gaan van de leefbaarheid. Het mag niet bij mooie beloftes en tijdelijke projecten blijven: het is tijd dat er echt geïnvesteerd wordt in deze buurten.

Wat willen we nog meer?

- In alle stadsdelen komen voldoende kleinschalige en betaalbare wooncomplexen waar mensen in hun vertrouwde omgeving oud kunnen worden: denk aan zorgbuurthuizen en groepswooncomplexen.
- Woononzekerheid is een groot probleem. In onze stad zien wij steeds meer 'flexhuurders' die noodgedwongen van de ene naar de andere tijdelijke woning trekken. De gemeente werkt daarom niet meer mee aan de introductie van nieuwe vormen van flexibele huur (bijvoorbeeld in nieuwbouwprojecten).
- Het omzetten van woningen in kamers staan we niet toe in wijken die al dichtbevolkt zijn en waar de leefbaarheid onder druk staat. Tegelijkertijd moet de gemeente keihard werk maken van de bouw van nieuwe sociale studentenhuusvesting (bijvoorbeeld van DUWO). Ook leegstaande kantoorpanden moeten worden omgebouwd tot betaalbare woningen voor starters en studenten. Nieuw te ontwikkelen studentenkamers moeten minimaal 18 m² groot zijn.
- We verruimen de mogelijkheden voor het splitsen van grote woningen (>100 m²) in kleinere zelfstandige woningen in gebieden waar sprake is van weinig woonoverlast. Dit is immers een manier om de woningnood tegen te gaan.
- De gemeente zorgt er samen met het Rijk voor dat beleggers niet langer betaalbare koopwoningen kunnen opkopen en deze dus beschikbaar blijven voor koopstarters.
- Sociale huurwoningen die slechts voor een beperkt aantal jaren sociaal blijven, omdat ze in handen zijn van beleggers in plaats van woningcorporaties, laten we niet meetellen met de doelstelling voor sociale woningbouw. De ontwikkeling van sociale huurwoningen door beleggers staan we alleen toe als projectontwikkelaars schriftelijk kunnen bewijzen dat geen enkele woningcorporatie die in Den Haag actief is, bereid was de woningen te beheren.

- Vastgoedeigenaren die panden laten verkrotten worden beboet. Bij ernstige verkrotting worden panden onteigend.
- Om schaarse ruimte te behouden voor woningen komt er een rem op nieuwe hotelplannen in het centrum en op Scheveningen. Ook komt er een quotum voor het aantal bed & breakfasts dat we toestaan in een wijk, om bijvoorbeeld plekken als Scheveningen-Dorp aantrekkelijk en divers te houden voor de bewoners.
- Te lang wordt er al gesproken over een herontwikkeling van winkelcentra als de Leyweg en de MegaStores, zonder dat hier iets concreets van terecht is gekomen. Het is hoog tijd dat winkelcentra die het moeilijk hebben levendiger worden gemaakt: dit is immers beter voor de buurt en de ondernemers. Hierbij zorgen we dat er ook ruimte komt voor woningen en de nog goed draaiende winkels meer geclusterd worden.
- Als er op een plek grote hoeveelheden woningen worden toegevoegd, dan moet er een goede oververbinding in de buurt zijn. Voorkomen moet worden dat de rest van de buurt wordt opgezadeld met negatieve gevolgen, zoals parkeerproblemen.
- De gemeente dringt bij het Rijk aan op afschaffing van de kostendelersnorm. Zolang de kostendelersnorm bestaat maken we maximaal gebruik van uitzonderingen op deze norm. Zo zorgen we dat daklozen en mensen die dakloos dreigen te raken makkelijker bij anderen kunnen intrekken, zonder dat mensen gekort worden op hun uitkering.
- We reserveren jaarlijks meer huurwoningen voor mensen die uit een zorginstelling of opvang komen. Dit doen we voornamelijk in de wijken waar nog relatief weinig mensen met multiproblematiek wonen.
- Mensen die belangstelling hebben voor een nieuwbouwwoning in het middeldure segment en een sociale huurwoning in Den Haag achterlaten komen hier met voorrang voor in aanmerking. Zo zorgen we dat er meer sociale huurwoningen vrijkomen voor mensen die deze nodig hebben.
- We vergroten de capaciteit van de Pandbrigade: de handhavingsorganisatie die controleert op overlast, gevaarlijke situaties en misstanden in Haagse panden. Deze uitbreiding bekostigen wij onder andere door de boetes te verhogen voor ernstige overtredingen, zoals illegale kamerverhuur en overbewoning.
- Huurders zoals (internationale) studenten en arbeidsmigranten zijn ontzettend kwetsbaar voor uitbuiting door malafide verhuurders. Naast de uitbreiding van de Pandbrigade zetten we daarom in op de oprichting van een proceskostenfonds, waarmee deze huurders makkelijker hun recht kunnen halen als er bijvoorbeeld onwettige kosten bij hun in rekening zijn gebracht. Ook gaat de gemeente deze groepen proactief informeren over hun rechten, bijvoorbeeld tijdens de introductieweken voor nieuwe studenten.
- We zorgen dat het Huurteam (dat huurders adviseert over hun huurprijs, servicekosten en achterstallig onderhoud) zichtbaar aanwezig en aanspreekbaar is in alle wijken waar veel sprake is van slecht verhuurderschap.
- De meeste arbeidsmigranten in onze stad werken in het Westland. Om gevaarlijke overbewoning in kwetsbare Haagse wijken tegen te gaan, doen we een dringend beroep op het Westland om meer woningen voor arbeidsmigranten op eigen grondgebied te bouwen.
- Als er de komende jaren nieuwe groepshuisvesting voor arbeidsmigranten of vluchtelingen met verblijfsstatus wordt gebouwd, dan zorgen we dat deze huisvesting ook beschikbaar is voor andere typen bewoners (denk bijvoorbeeld aan studenten). Om te zorgen dat de woonomstandigheden hier prettig blijven zorgt de gemeente voor professionele woonbegeleiding (bijvoorbeeld in samenwerking met belangenbehartigers zoals Vluchtelingenwerk).
- Eventuele nieuwe groepslocaties voor arbeidsmigranten worden beheerd door een normale verhuurder (denk aan een woningcorporatie) en niet door uitzendbureaus die op deze manier dubbel van hun werknemers profiteren. Ook moeten deze groepslocaties voldoen aan menswaardige standaarden. Zo moet iedere arbeidsmigrant bijvoorbeeld een eigen slaapkamer hebben.

- Lood in het drinkwater is schadelijk voor de gezondheid en met name de ontwikkeling van kinderen. De SP heeft ervoor gezorgd dat de gevaren van lood in het drinkwater meer aandacht hebben gekregen van woningcorporaties en het stadsbestuur. Corporaties moeten nu vaart maken met de vervanging van loden leidingen. De gemeente vergoedt de kosten van de test voor lood in het drinkwater voor mensen met een minimuminkomen.
- Bewoners kunnen erg gehecht zijn aan bijzondere religieuze gebouwen in hun buurt. Als geloofsgemeenschappen deze willen verkopen en bewoners mogelijkheden zien om gebouwen een maatschappelijke invulling te geven, dan ondersteunt de gemeente hen hierbij.
- Door het 'uitsterf beleid' voor woonwagens dat in het verleden gold moeten kinderen van woonwagenbewoners extreem lang wachten op een eigen standplaats. Dit is onrechtvaardig. De gemeente presenteert een plan om voor 2030 minimaal de 110 standplaatsen die in de loop der jaren verloren zijn gegaan te compenseren.
- In tijden van extreme woningnood kunnen kant-en-klare woningen (denk aan wooncontainers) tijdelijk verlichting bieden aan mensen die bijvoorbeeld uit de daklozenopvang of een asielzoekerscentrum komen. Dit mag echter geen excuus zijn om mensen langdurig in ondermaatse omstandigheden te huisvesten.
- De gemeente neemt het initiatief voor een sociale vorm van leegstandsbeheer, waarbij niet commerciële maar maatschappelijke belangen centraal staan. We moedigen woningcorporaties aan om hier gebruik van te maken als zij te maken hebben met leegstand, bijvoorbeeld vanwege sloop-nieuwbouwplannen.
- We zorgen dat particuliere verhuurders en makelaars die zich schuldig maken aan discriminatie bestraft worden. In het uiterste geval raken zij hun verhuurdersvergunning kwijt. De gemeente zet 'mystery verhuurders' in om te controleren of makelaars discriminatoire eisen aan huurders accepteren. Ook wordt er een meldpunt geopend waar mensen die gediscrimineerd zijn op de Haagse woningmarkt terecht kunnen.
- Met de aanstaande splitsing van Vestia in kleinere corporaties neemt de zeggenschap van het stadsbestuur op de nieuwe corporatie in Den Haag toe. De gemeente moet zich namens de Haagse huurders en vanuit haar verantwoordelijkheid voor huisvesting inspannen voor betere inspraak van bewoners, het contact tussen de corporatie en huurders over gebreken en beter onderhoud bij de nieuwe woningcorporatie.

3. BESTAANSZEKERHEID VOOR IEDEREEN

De wereld verandert snel. Het is voor veel mensen niet meer bij te houden wat er van hen gevraagd wordt, waar men moet zijn voor betrouwbare informatie of wat de gevolgen zullen zijn van keuzes. Vooral als ze bij de gemeente van loket naar loket worden gestuurd. Jongeren, ouderen, mensen in kwetsbare posities en mensen met een beperking hebben hier veel last van. Dit leidt bij veel mensen tot onnodige en ingrijpende financiële en soms ook mentale problemen. De inwoners van Den Haag moeten daarom terecht kunnen bij één aanspreekpunt voor al hun zaken met de gemeente, dat overzicht kan bieden.

Maar ook bij de gemeente is nog niet iedereen ingesteld op een veranderende wereld. Een wereld waarin de samenleving van de gemeente vraagt om responsief, proactief, anticiperend en doelgericht te werken aan een Den Haag waar voor iedereen ruimte is om op een zinvolle manier mee te doen, naar eigen mogelijkheden, voordat situaties uit de hand lopen en mensen tussen wal en schip belanden. Dit vergt een afstemming van maatschappelijke en organisatorische belangen, morele overwegingen en het perspectief van alle inwoners van Den Haag. Daarbij moet bestaanszekerheid voor iedereen de kernwaarde zijn.

De invoering van de Participatiewet in 2015 heeft geleid tot strengere regels voor mensen die afhankelijk zijn van een uitkering, waardoor kleine vergissingen al tot een boete kunnen leiden. De SP heeft zich van meet af aan verzet tegen deze wet, die met zich meebrengt dat onschuldige mensen tot fraudeur worden bestempeld en naastenliefde wordt bestraft. Ook bij de toeslagenaffaire, die de SP landelijk aan het licht heeft gebracht, hebben we gezien hoe het doorgeslagen wantrouwen vanuit de overheid mensenlevens overhoop kan halen.

De SP gelooft dat alle mensen erop gericht zijn zichzelf te verbeteren mits zij daarvoor de ruimte en een route krijgen. Vanuit de bestaanszekerheid kunnen mensen de rust, kracht en inspiratie vinden om zichzelf verder te ontwikkelen en hun maatschappelijke waarde te vergroten. Daar profiteert uiteindelijk iedereen van.

Hoe gaan we dit doen?

- 🔴* De gemeente erkent de crisis in de woningmarkt en de onevenredig harde nadelen die het armere deel van de bevolking hiervan ondervindt. Daarom stopt de gemeente met het handhaven van de kostendelersnorm op uitkeringen. Hiermee wordt veel onnodig leed voorkomen – denk aan jongvolwassenen die het huis uit moeten, omdat hun ouders anders gekort worden op hun uitkering – en worden moeilijke situaties niet verder verergerd.
- 🔴* Het is onwenselijk dat bedrijven profiteren van de financiële problemen van Hagenaars. We stoppen daarom met het verstrekken van bijzondere bijstand om commerciële bewindvoering te betalen. De gemeente neemt de bewindvoering in eigen handen.
- 🔴* Levensontwrichtende ingrepen zoals boedelinbeslagname, huisuitzetting of afsluiting van gas, water en licht moeten worden voorkomen. De situatie van mensen verslechtert hierdoor alleen maar verder, wat op de lange termijn ook meer geld kost (denk aan extra zorg en opvang). In plaats daarvan treedt de gemeente met schuldeisers in overleg en dringt zij aan op andere oplossingen, zoals schuldhelpverlening.
- 🔴* We zorgen ervoor dat mensen die in de problemen komen perspectief hebben om hieruit te komen. Zij krijgen een persoonlijke routekaart waarin duidelijk wordt gemaakt hoe lang de hulpverlening naar verwachting zal duren, wat er precies van hen verwacht wordt en voor welke hulp ze in aanmerking komen.
- 🔴* De gemeente behandelt mensen op een respectvolle en behulpzame manier. Zij gaat niet onnodig snel over tot dreigingen en sancties bij een gebrek aan medewerking, maar onderzoekt eerst of er onderliggende problematiek is door in gesprek te gaan en te blijven.

Succes SP: geen boodschappenboetes in Den Haag

Naar aanleiding van een aangenomen SP-motie heeft de gemeente Den Haag een giftenbeleid voor Hagenaars in de bijstand vastgesteld. Hierdoor is voor bijstandsgerechtigden voortaan duidelijk hoeveel geld zij per jaar aan giften kunnen ontvangen zonder dat dit invloed heeft op hun uitkering. Aanleiding voor de motie was de zogenaamde 'boodschappenboete' van 7000 euro die een bijstandsgerechtigde in de gemeente Wijdmeren opgelegd kreeg. De vrouw ontving af en toe boodschappen van haar moeder en had dit volgens de gemeente Wijdmeren moeten melden. SP-lijsttrekker Lesley Arp: 'Het beboeten van bijstandsgerechtigden die iets toegestopt krijgen is het gevolg van de doorgeslagen controledrang die is ontstaan sinds de invoering van de Participatiewet. Wat de SP betreft mag er voor dit soort hardvochtig beleid geen plaats zijn in onze stad.'

Een betrouwbare overheid

De SP wil dat de gemeente Den Haag zich meer inspant om voor alle inwoners van Den Haag een betrouwbare gids te zijn in het doolhof van de moderne maatschappij. Dit houdt in dat het extra belangrijk is dat haar beslissingen voorspelbaar zijn, haar informatievoorziening accuraat en toegankelijk is en haar communicatie met inwoners respectvol en behulpzaam. Als de gemeente niet het contact wil verliezen met juist die inwoners die haar het meeste nodig hebben, is het bovendien belangrijk dat zij vertrouwen toont richting haar inwoners en er dus rekening mee houdt dat mensen fouten kunnen maken en daarmee niet gelijk wanbetaler of fraudeur zijn.

Hoe willen we dat bereiken?

- De gemeente houdt bij het innen van boetes rekening met het betaalvermogen van inwoners, bijvoorbeeld door een inningspercentage naar rato van inkomen en door rekening te houden met schuldenlast. Hoge boetes, een starre houding en de daaropvolgende rechtsgang verdiepen vaak de (financiële) problematiek. De gemeente moet ook haar maatschappelijke partners hierbij betrekken (andere overheden en schuldeisers).
- De gemeente stelt zich terughoudend op bij het toepassen van strafkortingen op uitkeringen en probeert de onderliggende problematiek inzichtelijk te krijgen.
- De gemeente draagt niet zelf bij aan het (financieel) uitzichtloos maken van de situatie van haar inwoners. Veel mensen komen financieel in de problemen doordat er op de achtergrond nog veel meer zaken spelen; een scheiding, een moeilijke jeugd, psychische problemen, etc. Hierdoor hebben veel mensen al minder vertrouwen in de wereld om zich heen. Juist in deze situaties is het belangrijk dat de gemeente en andere uitvoeringsorganisaties geen keihard financieel beleid voeren, maar proberen vertrouwen te winnen en naar passende oplossingen te zoeken.
- De gemeente maakt het voor hulpverleners en inwoners goed inzichtelijk waar mensen terecht kunnen voor hulp, door de sociale kaart van Den Haag beter doorzoekbaar en actueel te houden.
- Er worden strengere kwaliteitscontroles voor de dienstverlening door de gemeente ingevoerd. Ook worden andere partijen zoals incassobureaus en gerechtsdeurwaarders beter gecontroleerd op het volgen van de geldende regelgeving om onleefbare situaties voor inwoners te voorkomen.
- De gemeente stelt inwoners actief op de hoogte van mogelijke toekomstige terugvorderingen en probeert deze zoveel mogelijk te voorkomen.
- De gemeente subsidieert structureel organisaties die inwoners helpen financieel zelfstandig te worden, niet alleen door administratieve hulp te bieden, maar vooral door mensen zelf in staat te stellen inkomen te genereren.
- Klachten worden serieus genomen door de gemeente en feedback wordt actief opgehaald. Alleen zo kan maatwerk ook echt maatwerk worden.

Een realistische overheid

De SP wil een realistisch sociaal beleid waarbij enerzijds het vermogen van mensen om een betekenisvolle bijdrage aan de maatschappij te leveren niet onderschat wordt, maar anderzijds ook geen zaken gevraagd worden die het vermogen van mensen te boven gaan.

Hiervoor is het noodzakelijk dat de gemeente beter zicht krijgt op de volledige situatie waarin een inwoner zich bevindt en dat zij zich proactief inspant om problematische situaties waar mensen zich in bevinden tijdig op te merken en niet erger te laten worden.

Hoe willen we dat bereiken?

- De gemeente laat zich bij het maken én uitvoeren van sociaal beleid informeren door ervaringsdeskundigen.
- De gemeente stemt haar procedures beter op elkaar af en brengt ze, waar dat logisch is, zoveel mogelijk samen. Inwoners krijgen één contactpersoon die op de hoogte is van de gehele situatie. Het schuiven met persoonsdossiers wordt zoveel mogelijk voorkomen.
- De gemeente zorgt ervoor dat blokkades in gegevensuitwisseling die in het nadeel werken van inwoners weggenomen kunnen worden met toestemming van de inwoners.
- De gemeente moedigt zoveel mogelijk eigen initiatieven van inwoners aan om inkomen te genereren en moedigt dit aan door het verdiende geld niet (volledig) te korten op uitkeringen en niet te strikt alle regels te handhaven.
- De gemeente werkt aan ontschotting van budgetten voor hulpverlening door toekenning per deelgebied aan het begin van het traject en meer vrije ruimte voor invulling tijdens de behandeling.
- De gemeente stopt met het bij elkaar plaatsen van mensen met complexe problematiek in een klein aantal buurten met de goedkoopste sociale huurwoningen, die vaak al veel problemen hebben. De buurt moet voldoende opvangcapaciteit voor nieuwe problematiek hebben. Daarom wil de SP dat ook rijkere wijken hun deel van mensen met complexe problematiek huisvesten.
- De gemeente probeert werklozen naar banen te begeleiden waarbij er perspectief is op een vast aantal uren en een vast contract.
- De gemeente voert preventieve maatregelen in om te voorkomen dat mensen financieel vastlopen. Bijvoorbeeld ook door de termijn tussen de aanvraag en toekenning van een uitkering, toeslag of andere hulp zoveel mogelijk in te korten en het proces zo eenvoudig mogelijk te maken. Inwoners worden actief geïnformeerd als zij volgens de gegevens van de gemeente voor een regeling in aanmerking komen.
- De gemeente streeft ernaar problematische schulden over te nemen en in onderhandeling te treden met schuldeisers om een oplossing te vinden.
- Ouderen, chronisch zieken en mensen met een beperking met een inkomen op of rond het sociaal minimum krijgen een jaarlijkse bijdrage uit het ouderenfonds en/of het fonds voor chronisch zieken en gehandicapten.
- Mensen met een laag inkomen mogen rekenen op ruimhartige minimavoorzieningen. Maar ook mensen met een middeninkomen die het niet breed hebben en niet in aanmerking komen voor deze voorzieningen verdienen hulp waar nodig. Er moet een einde komen aan verborgen armoede, waarbij hardwerkende mensen moeite hebben om hun rekeningen te betalen. De gemeente biedt deze mensen actief ondersteuning aan.
- We zorgen dat alle Hagenaars die tot 150 procent van het minimumloon verdienen de mogelijkheid hebben om toe te treden tot de gemeentelijke zorgverzekering: ook minima die nog een schuld hebben bij een andere verzekeraar.
- Kinderen mogen niet opgroeien in armoede. We vergroten daarom het bereik van de Ooievaarspas. Mensen die tussen de 130 en 150 procent van de bijstandsnorm verdienen komen voortaan ook in aanmerking voor (een deel van de) Ooievaarspasregelingen. Zo voorkomen we dat mensen in één klap al hun ondersteuning kwijtraken zodra ze iets meer gaan verdienen.

Waardigheid

Mensen die verzeild raken in problematische situaties en tegelijkertijd ook nog te maken krijgen met allerlei bureaucratische processen en eisen ervaren vaak een gevoel van ontwaarding. Juist op een moment waarop je net op je slechtst bent, krijg je nog even een klap na in je financiën. Je raakt de vrijheid kwijt om zelf beslissingen te kunnen nemen, er worden onredelijke eisen gesteld, er wordt bedreigd met gevolgen en je wordt ingedeeld in hokjes waarin je jezelf helemaal niet herkent. De gemeente zou haar inwoners volgens de SP juist de helpende hand moeten bieden.

Hoe gaan we dat doen?

- Hagenaars die in ruil voor een bijstandsuitkering moeten werken worden niet langer misbruikt. Zij krijgen tenminste het minimumloon. Bij volwaardig werk hoort een volwaardig loon. Zij krijgen de rechten en plichten die bij werknemerschap horen.
- We nemen zoveel mogelijk drempels weg voor alle inwoners met mogelijkheden om te werken of zichzelf om te scholen. Zo voorkomen we dat zij de aansluiting met de arbeidsmarkt kwijtraken.
- De gemeente spant zich in om schuldhulpverleningstrajecten (en de aanloop daarnaartoe) te verkorten. De gemeente maakt het ook voor mensen in schuldhulpverleningstrajecten lonend om meer te verdienen, en kijkt bij het toekennen van hulp niet alleen naar het inkomen maar ook naar de afgesproken schuldafdrachten zodat voldoende leefgeld overblijft.
- De gemeente richt zich teveel op het sturen van de uitgaven (door bewindvoering, een verplichte budgetteringscursus etc.) maar vergeet daarbij inwoners zelfstandig te maken in het genereren van inkomen. Dit kan door maatwerk te leveren in voorbereiding op zelfstandig solliciteren en het vinden van een passende baan of het bieden van begeleiding aan zzp-starters. Schulden ontstaan immers niet alleen door te hoge uitgaven maar vooral ook door te lage inkomsten.

4. MENSWAARDIGE ZORG DICHTBIJ HUIS

Mensen met een laag opleidingsniveau en een laag inkomen leven gemiddeld ruim vijf jaar korter dan mensen met een hoog opleidingsniveau. En zij leven zelfs 14 jaar minder lang in goed ervaren gezondheid. In Den Haag zijn deze verschillen helder zichtbaar: het maakt duidelijk uit of je wieg in Moerwijk of het Statenkwartier staat.

Deze verschillen zijn geen gegeven maar het gevolg van politieke keuzes. Mensen met een laag inkomen vangen telkens weer de klappen op van de bezuinigingsdrift van landelijke en lokale bestuurders. Doordat de basis van inkomen, werk- en woonomstandigheden niet op orde is, komen mensen niet toe aan het maken van 'gezonde' keuzes. Naast het verbeteren van deze omstandigheden moet er flink worden ingezet op preventie, moet de zorg lokaal worden ingericht en moet er meer gedacht worden in termen van samenwerking en vertrouwen in plaats van concurrentie en marktwerking. Zo zorgen we voor een menswaardige zorg die de sociaal-economische gezondheidsverschillen aan kan pakken.

Hoe gaan we dit doen?

- ★ We halen de markt uit de huishoudelijke zorg. Te lang is ons voorgehouden dat wanneer huishoudelijke zorgorganisaties met elkaar zouden concurreren in plaats van samenwerken, de zorg aan ouderen goedkoper en efficiënter zou worden. Er zijn nu maar liefst 37 huishoudelijke zorgaanbieders in Den Haag. De zorg is verschaald en zorgmedewerkers gaan gebukt onder een immense werkdruk. De kosten zijn ondertussen alleen maar gestegen. De gemeente stopt daarom met het aanbesteden van huishoudelijke zorg en gaat over op subsidierelaties met organisaties waarmee ze goed kan samenwerken. De looptijd van het contract tussen gemeente en aanbieder wordt langer en er komt een maximum aan het aantal aanbieders. Het personeel krijgt de garantie dat ze worden overgenomen door de overgebleven aanbieders. Zo kan de gemeente de aanbieders controleren zonder alle bureaucratische rompslomp, krijgen organisaties en zorgverleners meer zekerheid en worden zorgbehoevenden verzekerd van een vaste hulp.
- ★ We halen de markt uit de jeugdzorg en gaan zoveel mogelijk vormen van jeugdzorg op stadsdeel- of wijkniveau organiseren. Het bureaucratische Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden wordt alleen nog maar verantwoordelijk voor zwaardere vormen van jeugdzorg waar lokaal geen aanbod voor is. Per stadsdeel of wijk wordt er gewerkt met een samenwerkingsverband van jeugdzorgaanbieders waar de gemeente een goede relatie mee heeft. Ook bij de jeugdzorg stopt de gemeente met het aanbestedingscircus en gaat zij subsidierelaties aan met de opgezette samenwerkingsverbanden. Zo brengen we het aantal jeugdzorgaanbieders omlaag. De looptijd van de contracten wordt ook hier langer.
- ★ We gaan aan de slag om in Den Haag zorgbuurthuizen te realiseren. Het SP-plan voor zorgbuurthuizen is er voor ouderen voor wie het thuis wonen niet meer gaat, die kampen met eenzaamheid of gevoelens van onveiligheid. Zeker na het verdwijnen van de verzorgingshuizen is hieraan behoefte. In het zorgbuurthuis kunnen ouderen samen met hun partner oud worden in hun eigen vertrouwde buurt, met vers eten en vaste zorgmedewerkers die de zorg geven die nodig is.
- ★ Bronovo blijft. De gemeente zet alles op alles om Bronovo voor de stad te behouden, tenminste als weeziekenhuis. Mocht Bronovo toch worden verkocht, dan dwingt de gemeente een eerste recht tot koop af. Zo garanderen we goede ziekenhuiszorg voor onze groeiende stad en maken we een einde aan de efficiëntiedrang van het ziekenhuisbestuur en zorgverzekeraars.
- ★ Er komt een apart actieplan vanuit de gemeente op mondzorg. Te vaak zie je aan het gebit tot welke sociaal-economische klasse iemand behoort. Er komt daarom meer aandacht voor voorlichtingsactiviteiten op voorscholen, scholen en consultatiebureaus. De gemeente draagt actief uit dat de jeugd tandarts kosteloos is, aangezien uit onderzoek blijkt dat dit bij veel ouders onbekend is. Voor minima met een gemeentelijke zorgverzekering wordt tandartsbezoek volledig kosteloos.

Greet Brouwer, huishoudelijk verzorgende:

Ik werk 20 jaar in de thuiszorg als huishoudelijk verzorgende. De thuiszorghulpen pleiten al jaren voor reistijdvergoeding voor als je van de ene naar de andere cliënt reist, want reistijd is ook werktijd. Helaas is hier nooit iets mee gedaan. De realiteit is: snel je boterhammen op de fiets opeten en weer door, of soms zelfs gewoon je lunch overslaan om maar op tijd bij je cliënt te zijn, dus geen pauze. Dit terwijl je pauze gewoon nodig hebt: even wat minder haasten is heel belangrijk.

Dankzij de actie van de SP die hier hun volle aandacht aan hebben besteed hebben we het eindelijk voor elkaar gekregen dat onze reistijd tussen cliënten wordt vergoed. Wij krijgen nu 10 minuten reistijdvergoeding.

Hiernaast stelt de SP het volgende voor:

- Voor ouderen die nog niet in een zorgbuurthuis terecht kunnen of willen zetten we ook actief in op preventieve zorg dichtbij huis. Samen met bewoners, medisch professionals, het welzijnswerk, zorgverzekeraars en woningbouwverenigingen gaat de gemeente aan de slag om in elke wijk een zorgbuurtcentrum te realiseren waar huisartsen, fysiotherapeuten, tandartsen, verloskundigen en ouderenzorg intensief samenwerken. Bij voorkeur komen deze zorgbuurtcentra te liggen naast seniorencomplexen van woningcorporaties.
- We halen de markt uit het systeem voor hulpmiddelen vanuit de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning). Deze hulpverlening neemt de gemeente in eigen beheer en we verbeteren de dienstverlening. Te vaak moeten bijvoorbeeld scootmobielgebruikers dagen, zo niet weken wachten op een reparatie. Door het in eigen beheer te nemen houden we de controle op de uitvoering en kunnen we eerder ingrijpen bij klachten.
- Bij sommige zorgaanbieders wordt er enorm gegraaid aan de top. Ook daarom moet de markt uit de zorg: de gemeente doet geen zaken meer met organisaties met een winstoogmerk. Bij het aangaan van nieuwe contracten spreekt de gemeente af dat bestuurders niet meer mogen verdienen dan een wethouder.
- De gemeente stopt met het systeem van resultaatgericht indiceren in de Wmo: er wordt niet meer gewerkt met 'basis', 'plus' en 'intensief' pakketten. In plaats daarvan wordt er geïndiceerd op basis van behoefte en krijgen cliënten in de huishoudelijke zorg recht op een vast aantal uren zorg in de week. Mensen zijn niet te vangen in een 'pakket'. Ook voor zorgmedewerkers zorgt dit voor meer houvast en minder stress.
- Ervaren beroepskrachten, zoals de wijkverpleegkundige, gaan voortaan indicaties stellen voor zorg en voorzieningen uit de Wmo. Zij hebben alle kennis en kunde in huis om te beoordelen welke zorg en/of voorzieningen nodig zijn. We moeten voorkomen dat gemeenteambtenaren of dure externe bureaus zonder medische kennis gaan beslissen welke zorg nodig is.
- De indicaties voor de Wmo krijgen een langere looptijd. Hier bovenop hoeven chronisch zieken niet telkens te worden herbeoordeeld om te kijken of de zorg kan worden verminderd. Het is niet menswaardig om mensen met een chronische ziekte telkens met de stress van een herindicatie op te zadelen.
- Bij elke indicatie voor de huishoudelijke zorg wordt er per bezoek een kwartier aan 'koffietijd' ingeroosterd. Voor veel ouderen is hun huishoudelijke hulp hun steun en toeverlaat, maar ruimte voor een praatje is de afgelopen jaren wegbezuinigd.
- Bij indicatiestelling van huishoudelijke zorg mag de aanwezigheid van mantelzorg geen rol spelen. Gevallen waarbij longpatiënten minimale huishoudelijk zorg krijgen omdat de mantelzorger wel kan schoonmaken moeten tot het verleden behoren. Ook mag de aanwezigheid van kinderen boven de 18 jaar maar een minimale rol spelen.

- Huishoudelijke hulpen krijgen de mogelijkheid om een diploma voor 'huishoudelijke hulp plus' te halen, zodat zij bepaalde zorgtaken op zich kunnen nemen. Doordat ouderen steeds langer thuis moeten blijven wonen krijgen huishoudelijke hulpen steeds meer cliënten met bijvoorbeeld lichte dementie. Het werk wordt hierdoor niet alleen lichamelijk maar ook geestelijk steeds zwaarder. Huishoudelijke hulpen die dit willen krijgen een fatsoenlijke opleiding om specifiek voor deze doelgroep ook een deel van de zorg te kunnen leveren. Bij de huishoudelijke hulp plus hoort ook een hoger salaris.
- We moeten voorkomen dat mensen met een zorgvraag zorg mijden omdat eigen bijdragen een hoge financiële drempel vormen. Met de invoering van het abonnementstarief heeft de Rijksoverheid gemeenten echter onvoldoende gecompenseerd voor de extra zorgvraag. Tegelijkertijd speelt ook het personeelstekort parten. Het college zet zich in voor voldoende compensatie. Als compensatie uitblijft vergoedt de gemeente de huishoudelijk zorg, dagbesteding en begeleiding enkel nog voor mensen met een modaal inkomen of lager.
- De gemeente biedt mensen intensieve begeleiding bij het aanvragen van woningaanpassingen. Te vaak worden mensen van het kastje naar de muur gestuurd.
- Vrijwilligers, mantelzorgers en werklozen worden niet ingezet voor professionele zorgtaken. Mensen hebben recht op goede, professionele zorg.
- We voorkomen de sluiting van verzorgingshuizen en de daarmee gepaard gaande gedwongen verhuizingen van bewoners en ontslagen van personeel. Het college zet alles op alles om bij de landelijke politiek sluitingen van verzorgingshuizen in onze stad te voorkomen.
- De gemeente bekijkt met zorginstellingen hoe meer passende woonomstandigheden en -gemeenschappen gecreëerd kunnen worden voor LHBTI+-senioren.
- Mensen die familieleden of vrienden verzorgen kunnen voor advies, steun en respijtzorg terecht bij steunpunten mantelzorg. Overbelaste mantelzorgers krijgen extra ondersteuning vanuit de buurtzorgteams.
- Goede ondersteuning, begeleiding en dagbesteding is beschikbaar voor zorgbehoevenden en mensen met een beperking. De bezuinigingen op begeleiding en dagbesteding worden teruggedraaid. Zorgbehoevenden krijgen zelf zoveel mogelijk inspraak in het type dagbesteding dat zij willen doen en krijgen de mogelijkheid om zelf met ideeën te komen.
- We houden op met het beboeten van daklozen. Het is niet een vrijwillige keuze van de dakloze om op een bankje te slapen. Het tekort aan plaatsen in de maatschappelijke opvang en betaalbare woningen is het gevolg van politieke keuzes. Het is niet alleen onrechtvaardig om daklozen hier ook nog eens voor te bestraffen door middel van boetes: het zorgt er bovendien niet voor dat ze van de straat verdwijnen, aangezien ze geen andere plek hebben. In plaats van beboeten, moeten ze worden doorverwezen naar de juiste hulpverlening.
- Zonder een dak boven je hoofd is het lastig om andere knelpunten en problemen aan te pakken. De gemeente zegt volgens het principe van 'Housing first' te werken, maar de praktijk is helaas anders. Woningcorporaties moeten voldoende woningen aanleveren om hieraan bij te dragen. Elk jaar leveren zij echter minder woningen aan voor deze doelgroep dan is afgesproken met de gemeente. Er moet daarom strenger worden toegezien op naleving van deze belangrijke afspraken.
- We realiseren zo snel mogelijk een permanente winteropvang voor dak- en thuislozen, waar zij ongeacht de temperatuur terecht kunnen. Deze opvang moet drempelvrij zijn en genoeg bedden hebben. Het is onacceptabel dat mensen in barre omstandigheden noodgedwongen op straat slapen.
- Meer kleinschalige voorzieningen met voldoende begeleiding zijn cruciaal in de maatschappelijke opvang. Dit geldt met name voor jongeren, zodat zij in een vertrouwelijke huiselijke sfeer weer het vertrouwen in zichzelf kunnen hervinden. Daarom moet er meer werk worden gemaakt van 24-uurs opvang voor dakloze jongeren.
- Ook in de woonwijken buiten het centrum wordt de problematiek rond dakloosheid steeds zichtbaarder. De gemeente zorgt daarom voor voldoende ambulante hulpverleners die mensen die dakloos zijn geraakt op weg kunnen helpen naar de juiste ondersteuning.
- Cliëntenorganisaties behouden een belangrijke stem bij plannen van de gemeente op het gebied van gezondheidszorg.
- De toegankelijkheid van scholen, sportaccommodaties, musea, culturele instellingen en andere openbare gebouwen voor minder validen moet goed zijn. Daarom wordt dit een belangrijke voorwaarde bij het verstrekken van vergunningen en subsidies.

- In winkelgebieden en parken komen meer openbare toiletten die ook toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- Het gebruik van de taxibus voor minder valide mensen en ouderen wordt alleen nog vergoed voor mensen met een inkomen tot modaal. De dienstverlening van AV070 moet stukken beter. De klantenservice moet in Den Haag zitten.
- De gemeente maakt samen met woningbouwverenigingen een plan om alle binnentuinen op te knappen. Hierbinnen is voldoende aandacht voor sporttoestellen zodat deze laagdrempelig voor buurtbewoners beschikbaar zijn. Hier kan het welzijnswerk vervolgens ook sportactiviteiten voor ouderen organiseren.
- Jongeren die uit de jeugdzorg komen krijgen standaard budgetcoaching en begeleiding bij hun administratie.
- Het is belangrijk dat jeugdzorg zit op plekken waar jongeren zijn. Er moet een vaste jeugdzorgwerker zijn op iedere school. De jeugdzorgwerker is laagdrempelig toegankelijk voor ouders en docenten en kan kleine problemen aanpakken voor ze groot worden.
- Gedwongen ontslagen en loonsverlaging in de zorg worden voorkomen. Bij een faillissement of een nieuwe gunning zijn gemeenten verplicht om personeel met behoud van dezelfde arbeidsvoorwaarden over te nemen. Dit zorgt ervoor dat ook de relatie tussen zorgmedewerker en cliënt in stand blijft.
- Goede geestelijke gezondheidszorg is onmisbaar voor onze stad. Daarom is het belangrijk dat thuiswonende patiënten voldoende begeleiding kunnen krijgen en dat er voldoende opnameplaatsen beschikbaar zijn. Er moeten meer mogelijkheden zijn voor intensieve trajecten in plaats van een paar uurtjes zorg per week.
- Ervaringsdeskundigen krijgen een grote stem in het opstellen van beleid op het gebied van zorg. Immers, zij weten het beste waar lotgenoten tegenaan lopen. Belangrijk is wel dat zij hiervoor een fatsoenlijke vergoeding krijgen.
- Nieuwe technologische toepassingen in de zorg dienen ter ondersteuning van het personeel of in aanvulling op de zorgverlening te zijn. E-health of andere technologische toepassingen mogen nooit een aanleiding zijn om de menselijke maat in de zorg te laten varen of om bezuinigingen te rechtvaardigen. Onderlinge steun en menselijk contact blijven een voorwaarde voor goede zorg.
- De gemeente moet samen met de huidige exploitanten van de Doublet- en Geleenstraat een plan maken om de arbeidsomstandigheden, veiligheid en voorzieningen van de sekswerkers te verbeteren. Eventuele herinrichting van de huidige raamprostitutiegebieden is wat de SP betreft alleen in goede samenspraak met de sekswerkers mogelijk. De eventuele verplaatsing naar de sporendriehoek blijft niet meer als een zwaard van Damocles boven de markt hangen.
- Er komt meer aandacht voor de veiligheid van mannelijke en transgender sekswerkers. De gemeente werkt samen met de sekswerkers en belangenorganisaties aan een plan om ook voor deze groep een veilige werkomgeving te creëren.

5. EEN VEILIGE STAD

Den Haag moet een veilige stad zijn waar discriminatie en criminaliteit worden aangepakt. Wijken die nu gebukt gaan onder ondermijning of problematische jeugdgroepen krijgen speciale aandacht. De politie moet zichtbaar en bekend zijn in de wijken. Een veilige stad betekent ook een stad waarin je kunt zijn wie je bent en dat ook kunt uiten. We pakken geweld tegen LHBTBI+'ers aan en bestrijden actief discriminatie op basis van geslacht, gaardheid, genderidentiteit, religie en afkomst.

Hoe gaan we dit doen?

- ★ In gebieden met veel onveiligheid, ondermijning en overlast zet de gemeente samen met de wijken in op een mix van extra handhaving en politie-inzet, welzijn, jongerenwerk en werkgelegenheid. In straten met een eenzijdig winkelaanbod met weinig toegevoegde waarde voor de wijk economie (panden met telkens wisselende uitbaters of geblindeerde etalages) koopt de gemeente panden op om weer gezonde winkelgebieden te maken. Met integrale handhavingsacties van de politie, handhaving en Pandbrigade doorbreekt de gemeente de negatieve spiraal.
- ★ De gemeente zet in op een integrale aanpak van problematische jeugdgroepen en messenbezit onder jongeren. Jongeren die in de fout gaan krijgen een Persoonsgerichte Aanpak (PGA) waarbij gemeente, politie, OM en hulpverlening samen een plan maken per jongere. Er moet hier voldoende aandacht zijn voor passende werkgelegenheid en onderwijs. Veel jongeren in deze doelgroep hebben een Licht Verstandelijke Beperking (LVB): ook zij verdienen speciale aandacht en een passend traject. Naast de PGA zet de gemeente vroeg in op gesprekken met ouders. Bij overlastgevende jongeren gaat de wijkagent al in een vroeg stadium samen met Halt en de jongerenwerker op gesprek bij de ouders.
- ★ In haar veiligheidsbeleid geeft de gemeente prioriteit aan de bestrijding van geweld achter de voordeur, waaronder ouderenmishandeling, huwelijksdwang, eergeerelateerd geweld, huiselijk geweld en kindermishandeling.
- ★ Er moet een doorbraak komen binnen de discussie over de overconcentratie van coffeeshops in de Weimarstraat en het Zeelheldenkwartier. De gemeente moet proactief op zoek naar locaties en gebieden waarbinnen volgens de regels verplaatsing mogelijk is. Eventuele belemmeringen binnen de huidige regels worden ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. De gemeente maakt de procedure voor verplaatsing zo eenvoudig mogelijk en helpt bij een verplaatsing bij het informeren van de buurt. De gemeente draagt actief uit dat een eerlijke verdeling van de shops over de stad nodig is. Het huidige aantal vergunningen voor coffeeshops blijft behouden: we doen niet aan uitsterf beleid.
- ★ We zorgen voor meer diversiteit bij de politie, ook in het politieonderwijs en aan de top van de politieorganisatie. We willen meer aandacht voor het bestrijden van etnisch profileren en discriminatie, onder meer door agenten hier beter op te scholen. Deze trainingen moeten samen met jongeren die te maken hebben gehad met etnisch profileren en discriminatie door de politie worden opgezet. Agenten die alsnog etnisch profileren of zich racistisch uitlaten worden ontslagen.

Wat willen we nog meer?

- De gemeente zet zich in bij de Rijksoverheid om meer politie beschikbaar te krijgen in alle Haagse wijken. De politie is zoveel mogelijk op straat aanwezig.
- Wijkbureaus van de politie worden niet gesloten.
- De 24-uurs toegankelijkheid van wijkbureaus moet gegarandeerd zijn. In elk bureau kan men meteen aangifte doen.
- Geweld tegen LHBTBI+'ers is onacceptabel. De gemeente stimuleert de aangiftebereidheid en bevordert een goede registratie van anti-LHBTBI+-geweld en discriminatie.
- Het netwerk 'Roze in Blauw' voor LHBTBI+ binnen de politie wordt versterkt.
- Voor de opvang van verwarde personen op straat moet de gemeente gebruik gaan maken van psycholances, waarin ervaren GGZ professionals verwarde personen begeleiden en naar de juiste plek brengen. De politie moet hier niet meer mee belast worden.

- Mensenhandel en uitbuiting wordt bestreden, bijvoorbeeld door gerichte controles in massagesalons, bij seksinrichtingen maar ook bij restaurants en in de uitzendbranche. Er is speciale aandacht voor uitbuiting van ongedocumenteerde migranten die huishoudelijk werk verrichten.
- Buurt- en wijkinitiatieven om de buurten veiliger te maken, zoals nachtpreventie door bewoners, buurtpreventieteams of 'ken je burens'-acties van bewoners worden ondersteund.
- De gemeente moet ervoor zorgen dat kinderen van jongs af aan besef krijgen van het belangrijke werk dat hulpverleners doen, bijvoorbeeld door schoolklassen een bezoek te laten brengen aan een ambulancepost.
- Mensen die zich misdragen op een manier die strafrechtelijk moeilijk is aan te pakken (intimideren, schelden, spugen, herrie maken, treiteren), krijgen een ASO-bevel. Bij herhaald wangedrag kan dan een zwaardere straf worden opgelegd dan doorgaans voor die ene overtreding staat.
- De gemeente moet meer inzetten op gebiedsverboden voor notoire overlastplegers: denk aan deelnemers aan oud en nieuw-rellen en jongeren die 's zomers onrust stoken op de boulevard. Het blowverbod in de stad wordt opgeheven: blowen hoeft immers niet per definitie gepaard te gaan met overlast. Als er toch overlast is kan de politie of handhaving doorgaans handhaven op basis van andere factoren, zoals geluidsoverlast. Hier is geen blowverbod voor nodig.
- Op dit moment worden coffeeshops buitenproportioneel streng gecontroleerd door de gemeente. Den Haag stelt op sommige punten de strengste eisen van heel Nederland. Wanneer er bij een coffeeshop misstanden worden geconstateerd mag de gemeente niet meer direct overgegaan tot sluiting en het intrekken van de exploitatievergunning. Net als in andere gevoelige branches kunnen hier immers onbedoeld fouten worden gemaakt.
- Ook randgemeenten moeten hun verantwoordelijkheid nemen waar het gaat over het huisvesten van coffeeshops. De gemeente gaat in gesprek over de verplaatsing van een coffeeshop naar het Westland.
- De gemeente onderzoekt welke typen winkels en horeca vergunningsplichtig moeten worden gemaakt. Te denken valt aan kappers, wedkantoren, wisselkantoren, makelaarskantoren, uitzendbureaus, shishalounges en avondwinkels. Door sectoren vergunningsplichtig te maken kan de gemeente onderzoek doen naar de financiën van de eigenaar en mogelijk crimineel geld opsporen.
- De gemeente mag geen financiële banden onderhouden met organisaties die de rechtsstaat ondermijnen.
- Elk stadsdeel verdient met oud en nieuw een vuurwerkshow. Hiernaast komt in elke wijk een vuurwerkafsteekzone, waar buurtbewoners met elkaar vuurwerk uit de categorie F2 (cakes en fonteinen) kunnen afsteken. In de rest van de stad mag er geen vuurwerk worden afgestoken.
- Omwonenden moeten beter worden betrokken bij de toekomstige invulling van de vreugdevuur-traditie op Scheveningen, Duindorp, Laak en Escamp.
- De politie gaat uiterst terughoudend om met identiteitscontroles. Voor jongeren die veelvuldig naar hun ID worden gevraagd groeit het wantrouwen naar de politie door deze controles. Het nut en de noodzaak van de identiteitscontroles valt hiernaast te betwijfelen.
- Als de politie een persoon staande houdt wordt zij verplicht om dienstnummer, bureau en reden van staande houding direct te vermelden.
- De politie zet erop in om de klachtenbereidheid over haar eigen optreden te vergroten.
- Beveiligingscamera's zijn een middel en geen doel. Ze worden alleen opgehangen in overleg met bewoners, als het tijdelijk is en in combinatie met andere maatregelen: betere controle en handhaving en inzet op welzijn. Camera's en drones zijn geen vervanging voor agenten op straat.
- Er wordt uiterst terughoudend omgegaan met preventief fouilleren. Preventief fouilleren kost erg veel politiecapaciteit, het werkt etnisch profileren in de hand en keer op keer blijkt het te weinig resultaat op te leveren.
- BOA's (buitengewoon opsporingsambtenaren) worden niet extra bewapend en politietaken horen bij de politie thuis. De landelijke bezuinigen bij de politie zijn geen reden om vervolgens handhavers meer bevoegdheden te geven. We zetten in op verdere integratie en samenwerking tussen handhaving en politie en maken het voor BOA's mogelijk om door te stromen.

6. EEN BEREIKBARE STAD VOOR IEDEREEN

In een groeiende stad - de meest dichtbevolkte stad van Nederland - moeten we keuzes maken in de vervoersmiddelen die we gebruiken en het beslag dat deze vervoersmiddelen leggen op de schaarse openbare ruimte. Voor de SP betekent dit dat we flink investeren in het openbaar vervoer, vrijliggende fietspaden en goede voetpaden. Het moet mogelijk zijn voor mensen om in ieder geval één auto te bezitten, maar als de parkeerproblemen uit de hand lopen moet de gemeente ingrijpen.

De investeringen in openbaar vervoer worden tot nu toe zeer ongelijk verdeeld. Grootste plannen worden er gemaakt voor een ondergrondse tramlijn naar Scheveningen, voor tramlijnen die in de regio 'economische toplocaties' aan elkaar verbinden, maar de broodnodige investeringen in het ov in Den Haag Zuidwest blijven uit. Geen cent wordt ervoor gereserveerd. Ondertussen wordt er beknipt op haltes en minder drukke trajecten, waardoor een tramhalte op loopafstand geen gegeven meer is.

Daarom wil de SP het volgende:

- ★ Iedere inwoner van Den Haag heeft een tram of bushalte op loopafstand (500 meter). In gebieden waar het autobezit laag is of waar relatief veel mensen slecht ter been zijn wordt deze norm naar beneden bijgesteld. Speciale aandacht komt er voor de bereikbaarheid van belangrijke voorzieningen, zoals winkelcentra, het strand, stadsdeelkantoren, wijkcentra, sportvoorzieningen, scholen en zorginstellingen.
- ★ De gemeente moet vanuit de Enecomiddelen flink investeren in het openbaar vervoer in Den Haag Zuidwest. Er wordt voor alle tramlijnen in Den Haag Zuidwest gekeken hoe deze versneld kunnen worden. Bepaalde kruispunten kunnen worden ondertunneld en er wordt gekeken naar inhaalstroken zodat er met snel- en stoptrams gewerkt kan worden. Op de lange termijn wordt onderzocht of de tramtunnel kan worden doorgetrokken richting Den Haag Leyenburg. Dit mag echter niet ten koste gaan van de andere tramlijnen.
- ★ Kinderen tot en met 11 jaar mogen gratis met het ov onder begeleiding van een betalende volwassene. Zo leren kinderen al vanaf een jonge leeftijd gebruik te maken van het ov en zullen meer mensen de auto laten staan.
- ★ De prijs voor de eerste parkeervergunning op straat blijft gelijk. Wanneer de parkeerdruk in een wijk boven de 90% komt, worden er geen tweede parkeervergunningen meer uitgegeven. Er komt een overgangperiode van 4 jaar, waarna er over de hele stad geen derde of meer parkeervergunningen meer mogen zijn. Bewoners hebben recht op een ruimhartige bezoekersvergunning en mantelzorgvergunning. Overige bezoekers van de stad moeten betalen voor de spaarzame lege parkeerplaatsen in de stad of maken gebruik van P+R locaties aan de rand van de stad.
- ★ Busjes van uitzendbureaus mogen niet meer in de wijken parkeren. De gemeente maakt afspraken met de uitzendbranche om de busjes 's avonds op parkeerplaatsen van andere bedrijven te parkeren. Zo stimuleren we tegelijkertijd dubbelgebruik van bedrijfsparkerplaatsen. Ook voor andere bedrijfsbusjes wordt onderzocht of en hoe zij zoveel mogelijk buiten de wijken geparkeerd kunnen worden.

Dirk van Oostaijen, bewoner Laak:

Naast de problemen rond de verlichting, afval en het gebrek aan permanente handhaving is er in Laakkwartier een groot parkeerprobleem. De gemeente Den Haag stuurde aan de bewoners een brief waarin stond dat door de herinrichting van bijvoorbeeld de Allard Piersonlaan de parkeerproblemen tot het verleden behoren en dat de kraagregeling kan worden opgeheven.

Niets is minder waar. Het totale aantal parkeerplaatsen is juist verminderd. Er is een enorme parkeerdruk in de gehele wijk. Na 21:00 uur en soms eerder staat alles volkomen vol. Op de stoepen voor de paaltjes, op de hoeken en schuin op de stoep. Je zal maar afhankelijk zijn van een scootmobiel bijvoorbeeld. Alles is geblokkeerd.

Het valt hierbij met name op dat er veel bedrijfsbusjes - bijvoorbeeld van uitzendbureaus - tussen de geparkeerde auto's staan. Het zou daarom een goed plan zijn om de busjes van bedrijven op parkeerplaatsen te parkeren buiten het woongebied, waar ruimte is in de avond- en nachtelijke uren. Te denken valt aan bedrijfsterreinen in de Binckhorst en de parkeerruimte bij de Megastores.

Hiernaast stelt de SP het volgende voor:

- De gemeente en HTM moeten gebruik gaan maken van nieuwe vervoersmodellen die rekening houden met bijvoorbeeld het inkomen van ov-gebruikers. De huidige vervoersmodellen zijn in feite gericht op hoogopgeleide forenzen waardoor zij de ongelijkheid tussen hoge en lage inkomens vergroten. Steeds meer mensen hebben hierdoor te maken met vervoersarmoede.
- De prijs van het ov in de Haagse regio is een van de hoogste van de wereld. Elke verdere verhoging van de ritprijs is daarom uit den boze. Er komt geen spitstarief en er wordt onderzocht of een systeem van ringen - waarbij de kilometerprijs goedkoper is aan de rand van de stad - niet voordeliger zou zijn voor lagere inkomens. De opstapprijs wordt verlaagd zodat ook kortere ritten binnen de wijk met het ov kunnen worden afgelegd.
- Houders van een Ooievaarspas kunnen in daluren met korting met het openbaar vervoer reizen.
- Dak- en thuislozen kunnen gratis met het ov reizen op vertoon van hun daklozenpas.
- Voordat een halte wordt opgeheven doet de gemeente kwalitatief buurtonderzoek naar het belang en de afhankelijkheid van de tramhalte voor buurtbewoners.
- Het fietspad op de Grote Marktstraat moet worden aangepakt, zodat de veiligheid voor fietsers en voetgangers wordt verbeterd. De Gedempte Burgwal en de Gedempte Gracht worden autoluw en ingericht als fietsstraat die op termijn als alternatieve route kan dienen voor de Grote Marktstraat.
- Den Haag wordt fietsvriendelijker. Bij de herinrichting van straten komen, waar mogelijk, vrijliggende fietspaden. Daarnaast worden fietsers extra beschermd op (onoverzichtelijke) kruisingen. Dit kan door verkeerslichten anders in te stellen (gelijktijdig groen voor alle fietsers) of te zorgen voor vrije banen met voldoende opstelruimte voor de fietsers. Drukke wegen waar nog geen vrijliggende fietspaden zijn aangelegd worden een 30-kilometerzone. Drukke fietspaden worden verbreed.
- Op steeds meer drukke kruispunten is er in de spits te weinig ruimte voor fietsers. De gemeente inventariseert deze plekken en zorgt ervoor dat fietsers ruimere wachtplekken krijgen. Ook worden verkeerslichten zo afgesteld dat op drukke momenten het licht langer op groen blijft, zodat alle fietsers het kruispunt kunnen oversteken.
- In woonwijken komen meer kleinschalige en veilige stallingsmogelijkheden voor tweewielers.
- De gratis stallingsmogelijkheden voor fietsen bij tram- en bushaltes worden de komende jaren fors uitgebreid. Bij alle ov-knooppunten komen mogelijkheden om ov- en deelfietsen te huren.

- Het aantal aanbieders van deelscooters en -fietsen wordt drastisch ingeperkt. Bij voorkeur krijgen HTM en NS het alleenrecht op het aanbieden van deelscooters en -fietsen. Op die manier kunnen er eindelijk fatsoenlijke afspraken gemaakt worden over verkeerd parkeren, maar ook over de prijs. Zolang er geen prijsafspraken gemaakt worden met deelscooter en -fiets aanbieders mag de gemeente deze niet als onderdeel van het ov-systeem zien. Aanbieders van deelscooters en -fietsen worden aangesproken op overlast van fout geparkeerde scooters en fietsen.
- Er moet meer aandacht komen voor goed toegankelijke en aantrekkelijke voetgangersroutes. Voetgangersverkeerslichten worden voorzien van een rateltikker voor visueel gehandicapten. Zebrapaden lopen door op het fietspad. Bankjes komen terug in de wijken, zodat ouderen en mindervaliden kunnen uitrusten. We onderzoeken op buurtniveau of drukke wegen voldoende van veilige oversteekplekken zijn voorzien.
- Scheveningen wordt steeds drukker en heeft zich ontwikkeld tot een vierseizoenenbadplaats. Daar hoort een goede bereikbaarheid per openbaar vervoer, fiets en auto bij. Bij mooi weer worden er meer trams en bussen ingezet en worden bezoekers via dynamisch verkeersmanagement naar een P+R of parkeergarage geleid. De strandweg wordt bij mooi weer afgesloten. De gemeente zet zich in voor bewonersparkeren op Scheveningen, waardoor alleen bewoners en hun bezoekers er op straat mogen parkeren. Als dit niet mogelijk is wordt de maximale parkeerduur voor bezoekers in niet-winkelgebieden in de zomer teruggebracht naar 15 minuten. Er worden harde prijsafspraken gemaakt met de parkeergarages. De wielklem wordt op Scheveningen zo snel mogelijk ingezet.
- De bereikbaarheid en doorstroming op de centrumring wordt aangepast. Bijvoorbeeld door drukke kruisingen ongelijkvloers te maken, zoals op de Neherkade is gebeurd. Hierdoor wordt de doorstroming op de A4 ook beter.
- Het Hildebrandplein wordt aangepakt en ongelijkvloers gemaakt om de doorstroming en verkeersveiligheid te verbeteren.
- De kruisingen Laan van Wateringseveld – Noordweg en Laan van Wateringseveld – Oosteinde worden aangepast om hier de files op te lossen.
- Ook wordt het ov in Wateringse Veld verbeterd. De gemeente onderzoekt of de tramverbinding naar Wateringse Veld over het spoor van tram 9 naar het centrum kan rijden waarbij de huidige route van tram 16 eindigt bij winkelcentrum Leyweg. Ook komt er een extra halte op de Laan van Wateringse Veld ter hoogte van Noordweg, aangezien bewoners hier soms flink meer dan 500 meter naar een halte moeten lopen.
- De gemeente blijft zich inzetten voor directe internationale treinverbindingen als alternatief voor vliegverkeer.
- Veiligheid in het openbaar vervoer staat voorop. Op elke tram is een conducteur aanwezig en op onveilige buslijnen worden beveiligers ingezet.
- Met taxibedrijven, vervoersdiensten en koeriersdiensten worden bindende afspraken gemaakt om het wagenpark te vergroenen.
- Het eigen wagenpark van de gemeente wordt zo snel mogelijk volledig elektrisch.
- Bedrijven worden actief benaderd door de gemeente met het doel om hun medewerkers meer per fiets of openbaar vervoer te laten reizen. Bedrijven met eigen dienstauto's worden gestimuleerd om deze te vervangen door elektrische varianten.
- Er moet een ruimhartige sloopregeling zijn voor ondernemers, zodat zij hun oude vervuilende bestelbusjes of scooters kunnen inwisselen voor een schoner elektrisch model. Voor minima geldt een hogere inruilwaarde.
- Brommers en snorfietzers met een helmlicht worden binnen de bebouwde kom zoveel mogelijk van het fietspad verplaatst naar de rijbaan.

7. SAMEN MAKEN WE DE STAD

De corona-epidemie heeft andermaal aangetoond hoe afhankelijk we van elkaar zijn en hoe cruciaal onderlinge solidariteit daarin is. Echter zijn veel kwetsbare mensen tijdens de corona-epidemie erop achteruit gegaan, omdat ze alleen thuis zaten en door een gebrek aan open voorzieningen nergens anders terecht konden. Er was onvoldoende aandacht voor de behoeften van deze groep mensen. Dit geeft aan hoe belangrijk het is dat iedereen inspraak en zeggenschap heeft en dat hier ook in doorgepakkt wordt. Ook voor minderheden, chronisch zieken en ook degenen die van een uitkering moeten leven.

De SP wil een Den Haag waarin iedereen de ruimte en aandacht krijgt om zich verder te ontwikkelen en een mooi leven op te bouwen in een inclusieve samenleving die voor iedereen kansen biedt.

Door de verscheidenheid in de Haagse bevolking is het soms een uitdaging om tot wederzijds begrip te komen. De SP wil daarom dat onderlinge communicatie zoveel mogelijk kan plaatsvinden. De basis hiervoor is wel dat iedereen dezelfde taal kan spreken. Maar ook dat iedereen elkaar kan ontmoeten. De SP wil daarom zoveel mogelijk verschillende bevolkingsgroepen samen in wijken laten wonen, zodat rijk en arm, en mensen met en zonder migratieachtergrond elkaar tegenkomen bij de bakker op de hoek van de straat, op school en bij buurt evenementen. Het is onacceptabel dat opeenvolgende stadsbesturen de sterke scheidslijnen in onze stad jarenlang schouderophalend hebben geaccepteerd en zelfs versterkt, bijvoorbeeld door in rijkere wijken nauwelijks betaalbaar te bouwen.

Hoe gaan we dit doen?

- ✳️ Buurtbewoners krijgen meer zeggenschap en inspraak over de inrichting van hun buurt en de voorzieningen in hun buurt. Zij weten het beste waar wel of geen behoefte aan is.
- ✳️ Om de segregatie tegen te gaan worden er meer sociale huurwoningen en goedkope koopwoningen gebouwd in sociaal-economisch sterke wijken. Ook kijkt het nieuwe stadsbestuur opnieuw naar mogelijkheden om betaalbare woningen in rijke wijken toe te voegen door middel van verdichting (o.a. het bebouwen van braakliggende terreinen en de herontwikkeling van leegstaande panden).
- ✳️ De gemeente moet actief betaalbare cursussen aanbieden aan mensen die de Nederlandse taal nog onvoldoende beheersen: ook aan analfabeten en laaggeletterden. Deze cursussen moeten goed aansluiten bij het taalniveau van de cursist. Ieder stadsdeel heeft een laagdrempelig 'Taalpunt', waar mensen informatie krijgen over het cursusaanbod en worden doorverwezen naar een passende taalcursus.
- ✳️ De gemeente maakt serieus werk van de aanpak van discriminatie, bijvoorbeeld op de woning- en arbeidsmarkt, door streng te controleren bij verhuurders en werkgevers.
- ✳️ De gemeente gaat bij subsidieaanvragen van zorg- en welzijnorganisaties ook als criterium de samenwerking met bewonersinitiatieven in de buurt meenemen. Hierbij kan gedacht worden aan het delen van ruimtes en contacten, organisatorische hulp, vrijwilligerstrainingen, etc.

Meer zeggenschap over de stad

Haagse inwoners moeten worden betrokken bij het maken van plannen in onze stad. Zij krijgen niet pas inspraak als de beslissing al is genomen. Plannen en besluiten moeten op brede steun kunnen rekenen van de Haagse bevolking. Door bewoners en ondernemers te betrekken voorkomen we juridisch getouwtrek en zorgen we voor meer tevredenheid. Buurtbewoners krijgen meer inspraak over de inrichting van en de voorzieningen in hun eigen buurt: zij weten het beste wat wel en wat niet werkt. De SP wil de macht van werknemers, studenten, medewerkers in de zorg en huurders bij woningcorporaties vergroten. We accepteren het niet als uitsluitend bestuurders de koers bepalen voor onze buurten, werkvloeren, zorginstellingen en klaslokalen. Zo zorgen we ervoor dat het beleid aansluit bij de wensen van de mensen van Den Haag, zonder excessen of ongewenste megaprojecten.

Daarom stelt de SP het volgende voor:

- De stadsdeelkantoren intensiveren samenwerking met de wijkberaden. De gemeente geeft wijkberaden de kans om verder te professionaliseren (evt. door hier een vergoeding tegenover te zetten): denk aan het onderhouden van online buurtplatforms, het actueel houden van de lokale sociale kaart en het bijhouden van een wijkagenda.
- Als de gemeente een bewonersparticipatietraject opstart, zorgt zij ervoor dat van tevoren precies duidelijk is welke concrete invloed de bewoners kunnen hebben. Inspraak die niet opgevolgd wordt zorgt op langere termijn voor verminderde participatie en een vergroting van het wantrouwen in de richting van de overheid en instanties.
- De gemeente gaat onderzoek doen naar manieren om moeilijker te bereiken delen van de Haagse bevolking ook te betrekken bij burgerparticipatie.
- We schaffen de Metropoolregio af, omdat dit een overbodige en ondemocratische tussenlaag is. De taken van de Metropoolregio worden overgeheveld naar de gemeenten en de provincie. Beslissingen over belangrijke zaken, zoals het openbaar vervoer en woningtoewijzing, worden genomen in de gemeente Den Haag en niet door de Metropoolregio.
- Bewoners worden gerichter en vaker uitgenodigd voor wijkinspraakavonden. Hierbij worden bewoners actief en vroegtijdig geïnformeerd over plannen.
- Bij inspraak wordt het mogelijk over een geheel plan in te spreken en niet langer slechts op onderdelen.
- Buurten en ondernemers worden actief en vooraf geïnformeerd over plannen die uitgevoerd gaan worden in hun omgeving. Dit gebeurt niet alleen per brief: ook op de betreffende locatie wordt een aankondiging gedaan. Dit kan met een informatiebord waarop te lezen is wat gaat gebeuren, waar belanghebbenden bezwaar kunnen maken en waar meer informatie te vinden is.
- Bewoners krijgen meer directe zeggenschap over de besteding van wijkbudgetten.
- Gemeentelijke informatie dient zoveel mogelijk actief openbaar te worden gemaakt. Dit kan via internet en fysiek in de stadsdeelkantoren.
- De gemeente stopt zoveel mogelijk met het registreren van geslacht.
- De gemeente communiceert zoveel mogelijk genderneutraal, bijvoorbeeld door als aanhef van brieven aan inwoners 'beste bewoners of beste inwoner' te gebruiken.
- De gemeente geeft de ombudsman het recht om gemeentelijke dossiers in te zien, om na te gaan of informatieverzoeken van inwoners wel volledig zijn gehonoreerd.
- Rechtszaken tegen inwoners worden zoveel mogelijk vermeden door kwesties buiten de rechtbank tot wederzijdse tevredenheid op te lossen, bijvoorbeeld door inzet van mediation en buurtbemiddeling.
- Bij conflicten met de gemeente krijgen inwoners van Den Haag vaker dan nu de mogelijkheid tot het kiezen van een onafhankelijke bemiddelaar. Deze bemiddelaar is een volwaardig gesprekspartner en nadrukkelijk geen toehoorder.
- Indien het toch uitdraait op procederen, wordt vooraf een plafond van juridische kosten afgesproken. Indien dit plafond is bereikt, wordt de raad opnieuw geïnformeerd over het verloop van de kwestie, wordt gewogen of doorprocederen wenselijk is en wordt vervolgens een nieuw maximum bepaald.
- Het stadsbestuur gaat terughoudend om met dienstreizen en het gebruik van de dienstauto.
- We verlagen de vergoeding voor raadsleden en wethouders met twintig procent.
- Er worden geen contracten en subsidies met organisaties aangegaan die buitensporige salarissen betalen.
- Er worden geen subsidies verstrekt aan multinationals die een evenement willen organiseren in de stad. Het is pure verspilling om belastinggeld uit te geven aan bedrijven die miljoenen aan winst opstrijken.

Samen wonen, werken en leren

Den Haag is een uiterst diverse stad, in allerlei opzichten. Om onze samenleving goed te kunnen organiseren moet onderlinge acceptatie het uitgangspunt zijn. Iedereen heeft het recht om zijn of haar leven naar eigen inzicht in te richten, mits de vrijheid en waardigheid van anderen hier niet mee belemmerd wordt. Jarenlang hardvochtig sociaal-economisch beleid heeft een verdeel- en heersmentaliteit en vijanddenken aangewakkerd. Bevolkingsgroepen die meer met elkaar gemeen hebben dan ze denken zijn hierdoor tegenover elkaar komen te staan. Om de polarisatie in de samenleving een halt toe te roepen is het noodzakelijk dat we de solidariteit in ere herstellen. Niet alleen door de uitholling van essentiële voorzieningen (denk aan het recht op een goede en betaalbare woning, menswaardige zorg en een leefbaar loon) terug te draaien en mensen hun bestaanszekerheid terug te geven, maar ook door meer onderling begrip te kweken en vooroordelen actief te bestrijden.

Hoewel mensen hun eigen identiteit moeten kunnen vieren, is het kunnen spreken van een gemeenschappelijke taal een belangrijke voorwaarde om tot onderling begrip te komen. Wie Nederlands spreekt kan bovendien makkelijker solliciteren, de kinderen helpen met het huiswerk en de eigen administratie op orde houden. Er is maar een manier om taalachterstanden aan te pakken: heel veel oefenen. Daarom vindt de SP taalonderwijs, gegeven door professionals met ondersteuning van bevlogen vrijwilligers, ontzettend belangrijk.

Daarom stelt de SP het volgende voor:

- Alles begint bij taal. Deze gedachte moet centraal staan in de inburgeringsaanpak van de gemeente.
- De gemeente gaat voor de inburgering enkel in zee met de allerbeste taalbureaus. Deze bureaus worden daarom uitvoerig gescreend door de gemeente.
- De gemeente sluit een Taalakkoord met belangrijke Haagse werkgevers. Zo zorgen we dat de mensen die hier werken van hun baas volop de ruimte krijgen om hun taalniveau verder te ontwikkelen en zo hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.
- Door een taal cursus te volgen kunnen mensen met een taalachterstand hun positie op de arbeidsmarkt versterken. Met mensen in de bijstand met een taalachterstand wordt een plan gemaakt om deze achterstand in te lopen. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt, rekening houdende met het leervermogen en de medische /psychische omstandigheden van de persoon in kwestie. Mensen die zijn vrijgesteld van de sollicitatieplicht om medische of psychische redenen hoeven niet aan deze plicht te voldoen.
- Medewerkers van servicepunten en sociale wijkzorgteams worden getraind om laaggeletterdheid te herkennen, zodat zij mensen kunnen doorverwijzen naar een passende taal cursus.
- De gemeente geeft duurzame steun aan organisaties die taalmaatjesprojecten in de buurt opzetten. Ook zorgt de gemeente ervoor dat organisaties uit de Taalketen hun vrijwilligers goed kunnen toerusten op hun taak.
- Alle locaties voor groepshuisvesting van arbeidsmigranten (zowel oude als nieuw te ontwikkelen locaties) moeten voldoen aan hoge eisen op het gebied van menswaardigheid. Zo moet iedere arbeidsmigrant een eigen kamer hebben.
- Nieuwe scholen worden bij voorkeur gebouwd op de grenzen van sociaal-economisch zwakke en sterke wijken. Zo komen kinderen en jongeren uit deze buurten elkaar tegen en is de kans op eenzijdige scholen minder groot.
- De gemeente Den Haag maakt samen met de scholen en randgemeenten een concreet plan waarin afspraken worden gemaakt om gemengd onderwijs te bereiken.
- Inburgeringscursussen en huiswerkbegeleiding vinden plaats in buurthuizen of buurtscholen en niet in religieuze gebouwen.
- Het is belangrijk dat kinderen van ouders die slecht Nederlands spreken eerder naar de voorschool gaan. Ouders worden hiertoe dringend geadviseerd. Deze voorscholen hebben deskundig personeel, dat de Nederlandse taal machtig is. De ouders zelf krijgen ook een taal cursus aangeboden.
- Het is belangrijk dat alle Haagse kinderen op school ook leren over de donkere bladzijden van onze geschiedenis, zoals het koloniaal en slavernijverleden.
- Organisaties die discrimineren, komen niet in aanmerking voor subsidie. Ook werkt de gemeente niet samen met deze organisaties.

- Internationale organisaties op het gebied van Vrede en Recht die in Den Haag gevestigd zijn moeten in verbinding staan met de Haagse wijken en inwoners. Bijvoorbeeld door een podium te bieden aan verhalen van Hagenaars die zelf de verschrikkingen van oorlog en onderdrukking hebben meegemaakt, of zij nou hier zijn geboren of ergens anders. Zo kunnen deze organisaties buiten hun eigen bubbel treden en bijdragen aan meer onderling begrip in onze stad.
- Vluchtelingen met een verblijfsstatus (statushouders) worden niet opgevangen in groepslocaties met meer dan honderd nieuwkomers bij elkaar. Deze grootschalige locaties komen de integratie niet ten goede.
- Nog op te leveren groepslocaties voor statushouders moeten een duurzame toevoeging aan de betaalbare woningvoorraad zijn, waar statushouders bij voorkeur wonen tussen andere groepen huurders.
- Het stadsbestuur gaat regelmatig met omwonenden van groepslocaties voor statushouders om de tafel. Zo houden we een vinger aan de pols in het geval van eventuele spanningen of onbegrip.
- De gemeente communiceert met haar inwoners in laagdrempelige taal. Zij geeft het goede voorbeeld en vermijdt waar mogelijk Engels woordgebruik in Nederlandstalige communicatie. Projecten van de gemeente krijgen bij voorkeur Nederlandse namen: dus we dopen geen buurten meer om tot 'Central Innovation District'.
- Er komt extra aandacht voor mensen die kampen met verstoting, isolement of intimidatie omdat zij hun geloofsgemeenschap hebben verlaten, bijvoorbeeld door lotgenotenbijeenkomsten te faciliteren.
- In samenwerking met welzijnswerk, onderwijsinstellingen en de nog op te richten Vrouwenacademie zorgen we voor laagdrempelige mogelijkheden voor geïsoleerde vrouwen om zichzelf te ontplooiën: denk aan het volgen van taallessen, cursussen en sportieve activiteiten. Bijvoorbeeld door het initiatief 'Vrouwenbuurtlab' in Laak te faciliteren.
- Het moet voor iedereen in Den Haag mogelijk zijn om op de gewenste manier afscheid te kunnen nemen van je geliefden. De gemeente ondersteunt gemeenschappen met het vinden van geschikte locaties. Hierbij valt te denken aan een as uitstrooiplek voor de Hindoegemeenschap of het realiseren van een islamitische begraafplaats in de regio.

Kansen na corona: bewonersinitiatieven

In reactie op de landelijke coronamaatregelen gingen veel voorzieningen voor mensen dicht, vaak zonder alternatief: de buurthuizen en veel andere zorg- en welzijnvoorzieningen werden niet gezien als cruciaal om open te blijven. Het gat dat hierdoor viel is in veel gevallen opgevangen door bewoners en bewonersinitiatieven op wijkniveau. De flexibiliteit en kleinschaligheid van deze initiatieven zorgde ervoor dat zij wel in staat waren om snel en naar de situatie te handelen. Deze initiatieven verdienen meer ondersteuning vanuit de gemeente.

Daarom stelt de SP het volgende voor:

- De gemeente streeft ernaar dat ruimtes die in de wijk gedurende langere tijd leeg staan (tijdelijk) te gebruiken zijn door bewonersinitiatieven.
- De gemeente stelt tijdelijk braakliggende terreinen beschikbaar aan de buurt.
- De gemeente gaat voor alle Haagse wijken meer en goed getrainde community builders inzetten. Zij kunnen de spil zijn tussen bewoners, bewonersorganisaties, welzijn en zorg in de wijk.
- De gemeente legt bij subsidiëring van bewonersinitiatieven minder nadruk op evenementen en meer op structurele projecten. Daarbij wordt ook gekeken naar de vergoeding van vaste lasten. Zo worden meer duurzame initiatieven uitgebouwd.

8. CULTUUR VERRIJKT, SPORT VERBROEDERT

Kunst, cultuur en muziek zijn onmisbaar in onze stad en dragen bij aan de ontwikkeling, creativiteit en het samenbrengen van mensen met verschillende achtergronden. Daarom moet er een breed aanbod van kunst en cultuur beschikbaar en toegankelijk te zijn voor alle Hagenaars. Mensen die hun brood verdienen in de culturele sector verdienen een leefbaar loon, zodat zij onze stad ook in de toekomst kunnen blijven verrijken.

Het is onacceptabel dat er in een stadsdeel als Laak veel minder wordt gesport en veel meer mensen kampen met overgewicht dan in bijvoorbeeld Haagse Hout. In een waterrijk land als Nederland is het bovendien schrijnend dat veel kinderen in arme wijken niet kunnen zwemmen. Bewegen moet aantrekkelijk zijn voor jong en oud, of het nu op straat is of in een vereniging.

Hoe gaan we dit doen?

- ★ Schoolzwemmen moet op iedere school terugkomen. Ook zorgen we dat alle Haagse kinderen de kans krijgen om zwemvaardig te worden in de zee.
- ★ We investeren in sport op straat. Skateparken worden uitgebreid en krijgen watertappunten en verlichting. We investeren in straatvoetbal, 3x3 basketbal en andere sporten op straat. Het olympisch skatepark in Laakhavens wordt gratis toegankelijk. Op het vernieuwde Spuiplein blijft ruimte voor skaters.
- ★ We zorgen ervoor dat er in wijken met achterstanden in sociaal-economische gezondheid voldoende bewegingsmogelijkheden zijn. In de buitenruimte en de binnentuinen van woningcorporaties worden sport- en bewegingstoestellen geplaatst en vinden ook sport- en beweegactiviteiten plaats.
- ★ Van culturele instellingen die subsidie ontvangen van de gemeente verwachten we dat ze in verbinding staan met de stad en hun best doen om ook groepen te bereiken die uit zichzelf minder snel naar een museum of voorstelling gaan.
- ★ Elk stadsdeel verdient een volwaardig cultuuranker met een eigen gebouw. We investeren in wijken waar het cultuuranker nog ondermaats presteert om op den duur in elk stadsdeel een volwaardig aanbod te realiseren.

Wat willen we nog meer?

- De gemeente zorgt voor meer laagdrempelige plaatsen waar beginnende artiesten kunnen optreden en exposeren, zoals broedplaatsen.
- De subsidies voor culturele instellingen moeten omhoog, zodat ook kleine organisaties in staat zijn om hun medewerkers zekere contracten en een eerlijk loon te geven.
- Culturele instellingen die subsidie ontvangen van de gemeente mogen hun directeuren niet hoger belonen dan het salaris van een wethouder.
- De gemeente maakt onderscheid tussen grote, middelgrote en kleine cultuurorganisaties in de beoordeling en het budget voor cultuursubsidies. Op deze manier lopen we niet meer het risico dat de grote instellingen de kaas van het brood van de kleine instellingen eten.
- Er komt minder reclame in de publieke ruimte en er komt meer kunst daarvoor in de plaats. De digitale reclameborden op straat (Mupi's) worden zo snel mogelijk verwijderd.
- Het wordt mogelijk om ook buiten de kerngebieden 24 uren vergunningen voor horeca aan te vragen. Op deze manier kunnen nachtclubs juist op plekken waar de huur minder laag is een kans krijgen om zich te ontplooiën. De aanvragen worden getoetst door een onafhankelijke commissie die beoordeelt of de aanvraag bijdraagt aan het nachtleven van Den Haag.
- Er komen weer zoveel mogelijk wijkbibliotheken. De tijdelijke bibliotheek in Moerwijk wordt permanent en ook Spoorwijk krijgt weer een wijkbibliotheek.
- Alle inwoners van Den Haag kunnen eenmalig een gratis bezoek brengen aan het Gemeentemuseum en een voorstelling in Amare.
- Gesubsidieerde instellingen geven geen vrijkaarten meer aan raadsleden.

- Er komen meer openbare sport- en spelvoorzieningen in de Haagse buurten. Alle ruimten die bruikbaar zijn om te sporten, zoals gymzalen en sportfaciliteiten in buurthuizen, worden opengesteld om te sporten. Schoolpleinen kunnen onder buurttoezicht worden opengesteld voor sporten en spelen van kinderen.
- In Den Haag Zuidwest en op Scheveningen komt een nieuwe sporthal.
- Er komt een gemeentelijk zwembad in de Binckhorst dat ook goed bereikbaar is voor bewoners van de Molenwijk.
- Sportverenigingen hebben het vaak al moeilijk genoeg om hun hoofd boven water te houden en om genoeg vrijwilligers aan te trekken en te behouden. De gemeente is daarom terughoudend met het opleggen van extra taken en activiteiten aan sportverenigingen en geeft hen hiervoor voldoende compensatie.
- Sportverenigingen die het financieel of bestuurlijk moeilijk hebben worden niet aan hun lot overgelaten. De gemeente biedt maatwerk en ondersteuning om te voorkomen dat sportverenigingen stoppen.
- Er moeten voldoende sport- en beweegmogelijkheden in ouderen en zorginstellingen zijn. Hierdoor blijven mensen fitter en mobieler en dus langer zelfstandig.
- Kinderen moeten voldoende ruimte hebben om buiten te spelen. Daarom willen we dat drie procent van de openbare ruimte in een woonwijk uit buitenspeelruimte bestaat. In nieuwe planontwikkelingen wordt hiermee rekening gehouden.
- Iedereen moet kunnen sporten in een veilige en gezonde sportomgeving. Geweld en overlast worden niet getolereerd en hard aangepakt. Voor racisme en discriminatie is op Haagse sportvelden geen plek.
- Regelingen voor minima worden gehandhaafd om te zorgen dat mensen met een lager inkomen voldoende mogelijkheden krijgen om te sporten en bewegen.
- De gemeente gaat in gesprek met scholen om te kijken hoe meer gezonde voeding beschikbaar kan worden gemaakt.
- De gemeente kijkt hoe de verkeersveiligheid tussen het ADO-stadion en de ov-haltes Forepark en Ypenburg kan worden verbeterd. De onveilige situatie waarbij supporters over het fietspad naar het stadion moeten lopen moet worden opgelost. Vanuit beide haltes komt er een voetpad naar het stadion.

9. TIJD VOOR KLIMAATRECHTVAARDIGHEID

Om een eerlijke bijdrage aan de aanpak van de klimaatcrisis te leveren, moet de gemeente Den Haag in 2030 klimaatneutraal zijn. We staan aan de vooravond van een grote transitie en wat de SP betreft moet deze transitie rechtvaardig zijn. Rechtvaardig klimaatbeleid houdt in dat duurzaamheidsmaatregelen de verschillen in rijkdom niet mogen vergroten maar juist moeten verkleinen. Het betekent dat grote vervuilers niet gepamperd maar aangepakt moeten worden. Kortom, dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen en dat de vervuiler betaalt.

Op dit moment dreigt het tegenovergestelde. Het aantal huishoudens in Nederland dat kampt met energiearmoede – dit betekent dat zij aan het einde van de maand moeite hebben om hun energierekening te betalen, of uit angst voor de energierekening minder stoken – groeit hard. Hier komt de huidige stijging van de gasprijzen nog bovenop. Tegelijkertijd komen duurzaamheidsmaatregelen te vaak ten goede aan mensen die het al ruim hebben. Zij hebben het geld om te investeren, krijgen hierbij een mooie subsidie en kunnen vervolgens de besparingen die zij maken ook weer in eigen zak steken.

Juist in Den Haag, een stad met grote verschillen tussen arm en rijk - tussen zand en veen - is klimaatrechtvaardigheid van groot belang. Het aanpakken van energiearmoede zou daarom bovenaan het prioriteitenlijstje van het stadsbestuur moeten staan. Om de klimaatcrisis op een rechtvaardige manier het hoofd te bieden is een collectieve en stadsbrede aanpak nodig en moeten we af van alle individuele subsidies.

Hoe gaan we dit doen?

- ❖ De huren van sociale huurwoningen met energielabel E, F en G worden geleidelijk aan bevroren met als doel de corporatie te bewegen werk te maken van verduurzaming. Ten eerste wordt de huur van alle woningen met energielabel G bevroren, twee jaar later energielabel F en weer twee jaar later energielabel E. De Haagse woningcorporaties (met name Vestia en Haag Wonen) lopen ver achter wat betreft de verduurzaming van hun woningen. Dit terwijl huurders als gevolg van de hogere belasting op gas een steeds hogere energierekening moeten ophoesten. Zij kunnen echter zelf niet verduurzamen en worden zo de dupe van het huidige klimaatbeleid.
- ❖ De gemeente moet vanuit de Enecoreserve voor duurzaamheid een wijkontwikkelingsmaatschappij opzetten die de verduurzaming van sociale huurwoningen moet versnellen. Woningcorporaties leveren de woningen voor de wijkontwikkelingsmaatschappij en de gemeente de financiering voor de verduurzaming. Nadat de woningen verduurzaamd zijn koopt de corporatie ze weer terug. Op deze manier kunnen woningen eerder worden verduurzaamd.
- ❖ De gemeente zet samen met woningcorporaties een energiecoöperatie op die zonnepanelen op de daken van sociale huurwoningen legt. De woningcorporaties stellen hun daken beschikbaar, waarna de gemeente via een revolverend fonds investeert in de installatie van de zonnepanelen. De kosten voor de installatie vloeien terug via de lidmaatschapsgelden van de energiecoöperatie. Doordat de coöperatie geen winstoogmerk heeft, valt er ook voor de leden een mooi voordeel te behalen. Sociale huurders worden daarom actief aangemoedigd lid te worden van de energiecoöperatie.
- ❖ Binnen de besteding van de Enecoreserve voor duurzaamheid stellen we een speciale regeling in voor kopers die te maken hebben met energiearmoede. Wanneer woningeigenaren kunnen aantonen dat ze structureel meer dan 10 procent van hun besteedbaar inkomen kwijt zijn aan energielasten, komen ze in aanmerking voor een subsidie van de gemeente voor het volledige bedrag van de renovatie. Tegelijkertijd stopt de gemeente met het aanbieden van de regeling 'wonen op schone energie' vanuit de Enecomiddelen voor duurzaamheid. Doordat hier een maximum van 5000 euro aan zit, moeten bewoners nu altijd ook een gedeelte eigen spaargeld inzetten. Hierdoor komt het overgrote deel van de subsidies terecht in de rijkere wijken. Wij kiezen er daarom voor om een subsidie voor het volledige bedrag van de renovatie beschikbaar te stellen voor die groep die het het hardste nodig heeft.
- ❖ De gemeente verbreekt haar banden met de olie- en gasindustrie en Shell in het bijzonder. Het valt simpelweg niet te verkopen dat een van de grootste vervuilers ter wereld door de gemeente wordt welkom geheten als partner in de energietransitie, terwijl huishoudens - die geen blaam treffen - hogere lasten moeten dragen. De gemeente gaat daarom geen samenwerkingsverbanden met de fossiele industrie meer aan en haalt geen olie- en gasbedrijven meer naar Den Haag.

Mirjam van der Hak, bewoner Vruchtenbuurt:

'Ik woon nu sinds 10 jaar in een sociale huurwoning in de Vruchtenbuurt die helaas heel slecht geïsoleerd is. De buurt is geweldig, maar op koude dagen is het echt afzien. De muren zijn heel slecht geïsoleerd, de wind komt door de kozijnen en er komt ook veel kou vanuit de grond naar boven. De verwarming de hele dag aandoen kan ik niet, dat zou mij teveel geld kosten.

Voor mijzelf maakt het niet zo uit, maar het gaat haar vooral om mijn zoon. Die heeft een spierziekte. Zijn spieren zijn altijd koud. Om hem een beetje warm te houden gebruik ik altijd extra dekens en dikke pyjama's. Ik zet de verwarming alleen 's morgens vroeg aan voordat mijn zoon uit bed komt, zodat hij zich even behaaglijk voelt. Daarna gaat de verwarming gelijk uit. En als hij 's middags weer thuis komt zet ik 'm ook weer eventjes aan.

Op de dag dat ik er helemaal klaar mee was, belde de SP mij op over hun actieplan energiearmoede. Voor mij en alle anderen die moeite hebben om de energierekening te betalen zou dit een groot verschil maken. Ik heb daarom direct aangeboden om te helpen waar ik kan!'

Hiernaast stelt de SP het volgende voor:

- De gemeente maakt in het vergunningstelsel voor particuliere verhuurders afspraken over de verduurzaming van hun woningvoorraad. Particuliere verhuurders met meer dan 10 panden moeten een plan presenteren om voor 2030 hun gemiddelde woningvoorraad op energielabel B te brengen.
- In aanvulling op de wijkontwikkelingsmaatschappij maakt de gemeente een inventarisatie van alle sociale huurwoningen met label E, F en G in Den Haag en het tijdspad waarin zij verduurzaamd zullen worden. Zo kunnen gemeente en woningcorporaties voor de woningen die later aan de beurt komen voor renovatie al een aantal kleine woningaanpassingen doen die de energierekening van sociale huurders doen dalen. De woningcorporatie geeft opdracht aan een aannemer en installatiebedrijf om langs alle woningen te gaan en gebreken te inventariseren en op te lossen wat betreft tocht, verwarming en ventilatie.
- De gemeente gaat collectief schone en lokaal geproduceerde energie inkopen voor iedereen die hieraan mee wil doen. Bewoners kunnen zich aanmelden bij de gemeente. Deze koopt vervolgens de stroom in bij de energieleverancier met het schoonste en goedkoopste aanbod. Dit heeft twee duidelijke voordelen. Ten eerste kan de gemeente door deze collectieve inkoop een collectiviteitskorting afdwingen waardoor mensen hier direct van kunnen profiteren. Ten tweede wordt het ook voor mensen met een lager inkomen mogelijk om te kiezen voor een duurzame energieleverancier. De energiecoöperatie voor zonnepanelen op sociale huurwoningen zou uiteindelijk de rol van energieleverancier kunnen vervullen.
- Het uitgangspunt voor de aanleg van duurzame warmte moet zijn dat bewoners zoveel mogelijk zeggenschap krijgen. Op dit moment geeft de gemeente vrij spel aan monopolisten die in eerste instantie zoveel mogelijk winst willen maken. De gemeente moet een gedeelte van de Eneco reserve voor duurzaamheid inzetten om de onrendabele top van lokale projecten met lage temperatuur warmte te dekken. De gemeente moet hiernaast onderzoeken of zij een warmtebedrijf kan opzetten waarin de gemeente of alleen aandeelhouder van is of mede aandeelhouder samen met een warmtenetwerkbedrijf, andere publieke investeerders en een warmteleverancier. Het doel is om zo een open warmtenet te creëren met een onafhankelijke netbeheerder.
- De gemeente verzet zich tegen de aanleg van de WarmteLinQ, die fossiele restwarmte vanuit de Rotterdamse haven helemaal naar Den Haag brengt. Hele wijken worden overhoop gehaald voor een warmteleiding waar niemand op zit te wachten.

- De gemeente komt met een Groene Banenplan. Kansrijke sectoren zijn met name de installatietechniek en de bouw. Dit Groene Banenplan moet bij uitstek wijkgericht zijn. Bij duurzaamheidsmaatregelen en renovaties in een bepaalde wijk probeert de gemeente actief bijstandsgerechtigden in deze wijk kansen te bieden op banen die gepaard gaan met deze werkzaamheden. De gemeente financiert projecten die hier een actieve bijdrage aan leveren. Hiernaast onderzoekt het college welke voorwaarden het in de aanbestedingen op kan nemen zodat zoveel mogelijk werkgelegenheid ook daadwerkelijk bij het Haags MKB terechtkomt en brengt aanbestedingen voor de energietransitie zoveel mogelijk onder de aandacht van het Haags MKB.
- In de prestatieafspraken met woningcorporaties wordt opgenomen dat de labelstappen die door corporaties gemaakt moeten worden plaatsvinden door isolatie. Binnen de systematiek van labelstappen geldt namelijk dat door aansluiting op een warmtenet ook labelstappen kunnen worden gemaakt. Echter, voor huurders zal aansluiting op het warmtenet zonder voldoende isolatie een stijging van hun energierekening betekenen.
- Er komt een harde woonlastengarantie voor sociale huurders van wie de woning wordt verduurzaamd. Dit betekent dat het totaal aan woonlasten (huur, gas/water/licht) gemiddeld niet mag toenemen na de renovatie. De huurstijging als gevolg van de renovatie mag niet meer zijn dan de besparing die de huurder op de energierekening behaalt.
- Er komt een verbod op de verkoop van sociale huurwoningen met label E, F en G. De nieuwe kopers zullen vaak niet de middelen hebben om te verduurzamen en dit voorkomt dat corporaties een deel van hun verduurzamingsopgave afschuiven via deze weg.
- In bepaalde straten is de luchtvervuiling nog steeds een groot probleem, bijvoorbeeld op de Vaillantlaan, Neherkade, Mauritskade en de Laan van Copes Cattenburch. Voor deze straten komt de gemeente met een actieplan waarin de doorstroming wordt verbeterd, het vervuilende verkeer wordt verminderd en gebouwen met gevoelige doelgroepen betere ventilatie krijgen.
- De gemeente zet zich in om de overlast van houtstook tegen te gaan. Met gerichte campagnes in wijken waar veel meldingen binnenkomen probeert de gemeente houtstook te ontmoedigen, in ieder geval op dagen met weinig wind. De gemeente onderzoekt de mogelijkheid voor een lokaal stookalert, dat ingaat op dagen met weinig wind.

10. ONZE JEUGD VERDIENT EEN TOEKOMST

Onze jeugd is de toekomst. Het nijpende lerarentekort, kansenongelijkheid in het onderwijs en de bezuinigingen op het jeugd- en buurtwerk zijn acute problemen voor deze toekomst. Daarom proberen we deze problemen op gemeentelijk niveau zoveel mogelijk op te lossen. Dat kan de SP niet alleen op gemeentelijk niveau, omdat veel onderwijszaken op het niveau van de landelijke overheid liggen. We sporen de gemeente dan ook maximaal aan om als grote stad aan de bel te trekken bij de landelijk overheid over deze problemen en in actie te komen zodat het kabinet zorgt voor hogere salarissen in het onderwijs, beter onderwijs en minder particulier ingekochte bijles en meer geld voor gemeenten om goed jeugd- en buurtwerk te organiseren.

In Den Haag zorgen we voor een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties die actief zijn in het leven van kinderen. Deze samenwerking begint bij de kinderopvang en eindigt pas na de middelbare school of mbo, op het moment dat jongeren een startkwalificatie behalen. De gemeente Den Haag heeft zich de afgelopen jaren ingezet voor het universitair onderwijs in Den Haag, bijvoorbeeld door het naar de stad halen van de Universiteit Leiden. Nu dit gelukt is moet de gemeente de aandacht verleggen naar de gehele onderwijsketen. Ook het hoger en middelbaar beroepsonderwijs verdient alle aandacht en samenwerking.

Voor jongeren van alle leeftijden moet voldoende te doen en te beleven zijn in hun wijk en buurt. Of het nu gaat om voldoende veilige speelplaatsen voor kinderen, voetbalveldjes voor jongeren of buurthuizen die open zijn voor pubers die samen muziek willen maken.

Hoe gaan we dit doen?

- ✳ Den Haag heeft een acuut docententekort. Daarom spant de gemeente zich in om een volwaardige lerarenopleiding voor het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs naar Den Haag te halen. Huidige initiatieven, zoals de opleidingsschool, worden actief ondersteund door de gemeente. Voor docenten moeten er voldoende betaalbare woningen beschikbaar zijn.
- ✳ Er komen meer goed begeleide stage- en leerplekken. Elke leerling en student heeft hier recht op. De gemeente moet afspraken maken met werkgevers om zo een aanbod te kunnen doen aan leerlingen. Denk bijvoorbeeld aan leren en werken in een bouwbedrijf of beveiligingsbedrijf. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door elk jaar tenminste 100 volwaardige stageplekken met een stagevergoeding extra te creëren voor mbo, hbo en wo-studenten in de gemeentelijke organisatie. Ten slotte gaat de gemeente aan de slag met fysieke locaties voor co-werkplekken voor stagiairs/ leerling medewerkers waar bedrijven bij aan kunnen sluiten. Jongeren kunnen zo meerdere ervaringen opdoen en voor bedrijven wordt het laagdrempeliger om stagiairs af te nemen. Jongeren die een opleiding volgen mogen geen vertraging oplopen doordat er geen beschikbare stageplek is.
- ✳ De gemeente zorgt voor voldoende kamers voor studenten. In de afgelopen periode zijn er veel kamers bijgebouwd. Aangezien onderwijsinstellingen in Den Haag blijven groeien, blijft bijbouwen van kamers noodzakelijk. Bijvoorbeeld in, op en rondom de MegaStores. Over de toename van internationale studenten worden afspraken gemaakt met de onderwijsinstellingen. De gemeente en onderwijsinstellingen hebben een gedeelde verantwoordelijkheid voor de huisvesting van deze studenten.
- ✳ De gemeente bevordert de samenwerking tussen het onderwijs en de kinderopvang. Nu werken de diverse organisaties die onderwijs en opvang aanbieden aan kinderen in de leeftijd 0-12 jaar niet goed genoeg samen. Op plekken waar nieuwbouw plaatsvindt wordt ingezet op integratie van de peuterspeelzaal, vroegtijdig voorschoolse educatie (VVE), buitenschoolse opvang (BSO), het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de basisschool naar een integraal kindcentrum.
- ✳ In elke wijk en buurt is voldoende te doen voor jongeren en is het jongerenwerk actief. Buurthuizen zijn ook in het weekend open en organiseren in samenwerking met jongeren activiteiten, zoals sportevenementen, cursussen en muziekavonden. Ook komt er financiering voor buurthuizen en bibliotheken om huiswerkbegeleiding te organiseren.

Hiernaast stelt de SP het volgende voor:

- Elke basisschool en middelbare school heeft een conciërge. Deze conciërge is aanspreekpunt voor leerlingen en doet klusjes in en om het schoolgebouw.
- De gemeente Den Haag spreekt met de scholen in Den Haag een acceptatieplicht af. Afwijzing van leerlingen op grond van een andere levensbeschouwing kan niet.
- Rapporten in het basisonderwijs moeten op school tenminste eenmaal per jaar door de ouders worden opgehaald. Indien dit niet gebeurt gaat de leerkracht op huisbezoek.
- Scholen zijn zich bewust van onder advisering bij de overgang van basisschool naar middelbare school. De gemeente bespreekt dit onderwerp jaarlijks met de schoolbesturen in Den Haag, er komt een gedragscode onder advisering, ouders van risicoleerlingen krijgen hulp bij het vermoeden van onder advisering en docenten worden getraind over de factoren die advisering beïnvloeden.
- Er komt een harde aanpak om stagediscriminatie tegen te gaan. Leerbedrijven die zich schuldig maken aan discriminatie komen op een zwarte lijst en krijgen geen stagiair(e)s meer toegewezen. Hiernaast organiseren we voor jongeren meer bliksemstages en bedrijfsbezoeken en laten we ervaren studenten (op niveau 4) nieuwe mbo stagiair(e)s coachen.
- Alle scholen krijgen de kans een brede buurtschool te worden. We stimuleren meer samenwerking tussen scholen, welzijnswerk en sportverenigingen. In de brede buurtschool kan ook gemakkelijk een buurtbibliotheek gestart worden.
- Alle basisscholen doen mee aan schoolzwemmen.
- Het studiegeld voor volwassenenonderwijs wordt inkomensafhankelijk.
- De aanpak van laaggeletterdheid krijgt prioriteit van de gemeente. Wanneer een ambtenaar in de communicatie merkt dat een inwoner laaggeletterd is, wordt deze geholpen bij het vinden en volgen van een cursus. Ook wordt op dit onderwerp de samenwerking tussen UWV, bibliotheken en ROC Mondriaan versterkt.
- De gemeente ondersteunt weekend- en zomerscholen die inzetten op het verkleinen van leerachterstanden van leerlingen. Dit zijn laagdrempelige programma's, waar alle jongeren in de stad gebruik van kunnen maken.
- De gemeente stimuleert scholen om kansenongelijkheid en leerachterstanden ook onder schooltijd te verkleinen. Dit kan bijvoorbeeld door intensieve tutoring, een methode waarbij leerlingen met een leerachterstand een paar maanden lang een paar uur per week intensieve en persoonlijke begeleiding krijgen van een gecertificeerde tutor.
- De gemeente werkt nauw samen met de onderwijsinstellingen van middelbaar en hoger beroepsonderwijs en het universitair onderwijs in Den Haag. Het gaat hierbij dan om concrete opdrachten, bijvoorbeeld door het inzetten van studenten bij stage- en onderzoeksopdrachten.
- Wijkagenten hebben regelmatig contact met scholen en ouders over jongeren die overlast veroorzaken. Ouders worden aangesproken op overlastgevend gedrag van hun kinderen. Als er in een vroeg stadium signalen zijn dat de opvoeding faalt, wordt er actief hulp geboden. Afhankelijk van de situatie zal deze hulp geboden worden door gemeente, onderwijs en hulpverleners.
- Er komen meer professionele jongerenwerkers in de buurthuizen. Hier kunnen jongeren ook terecht met problemen die zij thuis niet kunnen bespreken. Buurthuizen, jongerenwerkers en basisscholen werken nauw samen. Het programma binnen buurthuizen wordt afgestemd met de scholen en ook bekend gemaakt via scholen.
- Er komen meer zelfstandige ontmoetingsplekken voor en door jongeren. Om te beginnen in de wijken Wateringse Veld, Ypenburg, Duindorp en in Den Haag Zuidwest.
- De gemeente zet zich in voor het starten van een middelbare school met havo en vwo in Den Haag Zuidwest.
- Er moet speciale individuele begeleiding komen voor jongeren die door omstandigheden waar zij niet altijd vat op hebben geen werk of uitkering hebben én niet naar school gaan. Jongeren moeten werken, leren of zorg krijgen als ze dat nodig hebben om zo hun positie te versterken.

- Projecten gericht op hulpverlening en de aanpak van criminaliteit voegen we samen. Omdat deze projecten nu te veel langs elkaar heen werken, komt van de aanpak van problemen te weinig terecht. Het geld dat door het samenvoegen van projecten vrijkomt, komt ten goede aan deskundigheidsbevordering en het vergroten van de slagkracht van reguliere hulpverleningsorganisaties, zoals politie, jongerenwerk en jeugdzorg.
- Onderwerpen als (seksuele, religieuze en culturele) diversiteit, persvrijheid en internationale conflicten worden besproken in het klaslokaal. De gemeente ziet erop toe dat deze onderwerpen zijn opgenomen in de onderwijsprogramma's van scholen.
- Samen met scholen stelt de gemeente op basis van historisch onderzoek een lespakket samen over het koloniaal verleden van Den Haag. Hier hoort ook een publieksprogramma bij voor volwassenen.
- De gemeente biedt ondersteuning en begeleiding aan onderwijsinstellingen om acceptatie te bevorderen en pesten aan te pakken.

11. VOOR EEN ECONOMIE DIE WERKT

Miljoenen gingen de afgelopen jaren naar het aantrekken van internationale bedrijven en instellingen, die vervolgens hun eigen personeel meenamen. Dit terwijl het Haagse midden- en kleinbedrijf de kruimels kreeg. Wij keren dit om en maken het Haagse MKB het middelpunt van ons economische beleid. We bouwen aan een sterke lokale economie waarin zoveel mogelijk geld bij het Haagse MKB wordt besteed.

Voor een gezonde economie is het niet nodig dat we Den Haag omtoveren tot een pretpark waar alles moet wijken voor commercie. Wij kiezen liever voor een economie waarin vakmensen de kans krijgen om hun kennis over te dragen op nieuwe generaties.

Ook maken we ons hard voor een inclusieve arbeidsmarkt, waar iedereen mee kan doen. Het is een kapitale fout geweest om de sociale werkplaatsen te sluiten. Om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt meer grip en perspectief te bieden creëren we vaste basisbanen met een eerlijk loon en richten we een Sociaal Ontwikkelbedrijf op.

Hoe gaan we dit doen?

- ✳ Er komt meer betaalbare bedrijfsruimte (waaronder bedrijfsverzamelgebouwen) voor het midden- en kleinbedrijf, bijvoorbeeld in Zuidwest (bij winkelcentrum Leyweg), de MegaStores en de Binckhorst. Bij wijkvernieuwingen spreken we een vast percentage 'sociale' bedrijfsruimte af.
- ✳ De gemeente zet in op meer banen voor Hagenaars in de maakindustrie, bouw, installatietechniek en zorg. De gemeente biedt werkzoekenden die in deze sectoren willen werken de mogelijkheid tot omscholing. MBO-studenten in deze sectoren krijgen van de gemeente een baangarantie: hierover maakt de gemeente afspraken met werkgevers.
- ✳ De gemeente koopt meer producten en diensten in bij het lokale midden- en kleinbedrijf. Dit kan door bij aanbestedingen voorwaarden te stellen wat betreft lokale onderwijs en werkgelegenheidskansen, het tegengaan van werkloosheid en het verminderen van armoede. Ook kunnen opdrachten worden opgeknipt in kleinere delen. We vragen grote publieke instellingen in Den Haag - denk aan ministeries, ziekenhuizen, woningcorporaties en onderwijsinstellingen - om hetzelfde te doen en zetten met hen een inkoopplatform op. Haagse MKB bedrijven kunnen zich aanmelden bij het inkoopplatform en worden bijgestaan in hun pogingen om een contract bij de gemeente of een van de andere publieke instellingen te bemachtigen.
- ✳ Door een Sociaal Ontwikkelbedrijf (een sociale werkplaats 'nieuwe stijl') op te richten bieden we mensen met een beperking en/of een afstand tot de arbeidsmarkt een veilige haven waar zij zichzelf kunnen ontwikkelen. Via dit bedrijf krijgen mensen ook de kans om scholingen te volgen en werkervaring bij andere werkgevers op te doen. De huidige organisatie van Den Haag Werkt (het werken ontwikkelbedrijf van de gemeente) kan als basis dienen voor deze nieuwe organisatie.
- ✳ Iedereen die wil werken moet de kans krijgen om te werken. Kortdurende gesubsidieerde banen (de zogenaamde STiP-banen) voor mensen die moeilijk zelfstandig een baan kunnen vinden moeten leiden tot vast werk. Het is immers onacceptabel dat mensen nodeloos lang worden rondgepompt in tijdelijke re-integratietrajecten. Voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt creëren we daarom vaste basisbanen, bijvoorbeeld als (wijk)conciërge, in het groenonderhoud, het welzijn en in de cultuur. Uiteraard met een normaal salaris, want werk moet lonen.

Abdel El Ouali, ondernemer in Moerwijk:

‘Vanaf 2016 hebben wij contact met de SP over het bedrijfsverzamelgebouw De Kazerne aan de Erasmusweg. De gemeente wil dit gebouw slopen, waar 40 huurders gebruik van maken. Het gebouw is al jaren praktisch volledig verhuurd. De samenwerking van de ondernemers, de aanwezigheid van kerkgenootschappen, de sportschool en dienstverleners dragen bij aan de wijkfunctie van De Kazerne. Juist in een stadsdeel als Escamp is het van groot belang dat veel bewoners met een allochtone achtergrond zich thuis voelen in het gebouw. Men helpt en ondersteunt elkaar om in de Nederlandse maatschappij overeind te blijven en een toekomst op te bouwen.

Het is daarom heel jammer dat het gebouw gesloopt gaat worden. Ondanks de inspanningen van diverse betrokkenen is er tot op heden geen alternatief gevonden om de bedrijven gezamenlijk naar een ander gebouw te verplaatsen. Dagelijks wordt de exploitant van De Kazerne benaderd door ondernemers, die zich willen vestigen.

De actieve steun van de SP in de gemeenteraad en de positieve houding van anderen hebben nog niet tot concrete nieuwe mogelijkheden voor de gebruikers van De Kazerne geleid. Zij hebben echter de hoop nog niet opgegeven. Juist de inzet van de SP kan de ondernemers helpen om hun bedrijf in Escamp voort te zetten.’

Wat willen we nog meer?

- We werken eraan om zo min mogelijk geld uit onze lokale economie te laten weglekken naar aandeelhouders. Er komt een lokale Haagse marktplaats met lokale rekeningen waarin het Haagse bedrijfsleven onderling zaken kan doen. Door in de gemeentelijke inkoop voorwaarden op te nemen dat een deel van het budget op een lokale rekening gestort moet worden, is dit ook een krachtig middel om het lokaal midden- en kleinbedrijf een streepje voor te geven. Immers, het geld dat met de aanbesteding verdiend wordt zal ook weer bij het Haagse MKB uitgegeven moeten worden. Dankzij deze maatregel kunnen we koopkracht tot 4 keer langer behouden voor onze Haagse regio.
- Huidige en toekomstige werknemers van de gemeente Den Haag krijgen allemaal een salaris van minimaal 14 euro per uur.
- We geven niet langer subsidie aan evenementen en projecten die zijn opgezet door multinationals. Zij kunnen het immers prima rooien zonder ons belastinggeld.
- We betalen niet meer mee aan de verhuizing van multinationals die zich in Den Haag willen vestigen. In plaats daarvan richten we ons op het versterken van onze eigen lokale economie.
- Door de wildgroei aan nieuwe hotels dreigt de toeristische sector zichzelf kapot te concurreren. Bovendien nemen deze hotels ruimte in beslag waar ook woningen gebouwd kunnen worden. Er komt daarom een rem op de bouw van nieuwe hotels in het centrum en op Scheveningen.
- Een te grote inzet op massatoerisme kan gepaard gaan met ernstige overlast - denk aan wegen naar de kust die dichtslibben - en het karakter van wijken aantasten. Als de gemeente buitenlandse toeristen wil aantrekken, dan moet zij zich enkel richten op landen waar mensen per trein naar Den Haag kunnen afreizen. Het budget voor toeristische marketing en citybranding wordt gehalveerd.
- De toeristenbelasting wordt niet langer een vast tarief, maar een percentage van het bedrag dat de toerist voor zijn/haar overnachting betaalt. Zo zorgen we dat welvarende toeristen meer bijdragen en de toerist met een kleine beurs wordt ontzien.
- We stoppen met het subsidiëren van ‘The Hague Security Delta’ (HSD). Ondanks de miljoenen die in deze borrel- en netwerkorganisatie voor IT bedrijven zijn gestoken is nog steeds onduidelijk wat de stad er

concreet aan heeft gehad.

- Met het 'Impact Economy' programma probeert de gemeente sociaal ondernemerschap te stimuleren. Het is op dit moment echter te veel een lege huls en het is niet te controleren of deelnemende bedrijven ook daadwerkelijk sociaal ondernemen. Daarom moet het 'Impact Economy' programma gaan voldoen aan de officiële voorwaarden voor sociaal ondernemen.
- We stoppen met het economische programma van de Metropoolregio. Het budget voor dit programma gaat nu voor het overgrote deel op aan personeelskosten en het is onduidelijk wat er concreet met ons belastinggeld gebeurt. Samenwerking in de regio kan ook zonder ondemocratische en bureaucratische tussenlaag.
- Als stad van Vrede en Recht is de non-profit sector in Den Haag van groot belang. Echter, deze organisaties leven en werken teveel in hun eigen bubbel. De gemeente vraagt van de non-profit sector om actief de stad in te trekken en de link te maken tussen lokaal en internationaal onrecht.
- Bij de inrichting van onze wijken houden we genoeg ruimte voor bedrijven in de maakindustrie die geluid en geur produceren. Door woningbouw dicht in de buurt van deze bedrijven toe te staan, zoals op de Binckhorst en in de haven van Scheveningen, riskeren we immers dat belangrijke banen verloren gaan.
- De openingstijden in winkelgebieden worden niet verruimd. Winkelmedewerkers en kleine ondernemers hebben recht op een gezonde balans tussen werk en privé.
- We zorgen voor een betere spreiding van publieksevenementen over de hele stad, zodat iedere wijk kan bruisen. Hierbij worden natuurgebieden uiteraard ontzien.
- De gemeente zorgt, in goed overleg met de marktcoöpiëden, dat de langgekoesterde wens van een droogloop op de Haagse Markt zo snel mogelijk in vervulling komt. Zo maken we de markt ook aantrekkelijk voor bezoekers op regenachtige dagen. We steunen de marktcoöpiëden in hun wens om een zelfstandige coöperatie op te richten.
- Daglonersmarkten, waar uitzendbureaus arbeidsmigranten op straat rekruteren voor een dag werk, horen niet thuis in een stad van Vrede en Recht. De gemeente zorgt er in samenwerking met de arbeidsinspectie voor dat er streng gecontroleerd wordt op malafide activiteiten van uitzendbureaus, bijvoorbeeld in wijken als Transvaal.
- Werk moet lonen. We laten bijstandsgerechtigden geen werk met behoud van uitkering doen: dit leidt immers tot verdringing van betaalde banen.
- Werkontwikkeltrajecten - waarbij bijstandsgerechtigden voor een periode van maximaal 6 maanden op de werkvloer worden opgeleid - bieden te weinig perspectief op betaald werk. Daarom zorgen we dat deze trajecten voortaan gepaard gaan met een baangarantie bij het bedrijf in kwestie of in dezelfde sector. Hierbij wordt een proefperiode van een maand gehanteerd en is de gemeente nauw betrokken bij de begeleiding van de kandidaten.
- Het mislukken van de Energieacademie is een pijnlijke misser van het huidige stadsbestuur. Het blijft immers hard nodig om jongeren met een afstand tot werk klaar te stomen voor een loopbaan in sectoren zoals de bouw en installatietechniek. Daarom zet de gemeente opnieuw een soortgelijk project op, maar dit keer in een kleinschalige vorm. Om minder risico te lopen als gemeente vragen we bouwbedrijven, aannemers en projectontwikkelaars die grote opdrachten van de gemeente krijgen om financieel bij te dragen aan de academie en afgestudeerden aan het werk te helpen. Ook werken we nauw samen met het onderwijsveld, zodat leerlingen aan het eind van de rit een erkend diploma hebben.
- De gemeente moet het aandeel uitzendkrachten /ingehuurd personeel binnen haar eigen organisatie terugbrengen en meer inzetten op vaste banen. De norm van 15 procent externe inhuur wordt verlaagd naar 10 procent.

12. EEN GROENE EN SCHONE STAD

In veel Haagse wijken loopt het afvalprobleem volledig uit de hand. Hele huisraden die bij de container worden gezet, vuilniszakken die volledig worden opengereten door meeuwen waarna hele straten stinken, om maar niet te beginnen over de ratten- en muizenproblematiek. Het oplossen van het afvalprobleem moet een van de grootste prioriteiten worden voor het komende stadsbestuur. Dankzij de inzet van de SP en bewoners is de gemeente al gestopt met systeem van 'hofstadschoon' en 'residentieschoon', waarbij toeristische gebieden beter werden schoongemaakt dan woonwijken. Onder het motto 'wat is schoon is, blijft ook sneller schoon' investeren wij de komende jaren in extra schoonmaak en het zo snel mogelijk opruimen van bijplaatsingen. Bewoners die keer op keer de regels aan hun laars lappen moeten aangepakt worden. Tegelijkertijd zit er ook nog een laag onder de afvalproblemen: van overbewoning, de segregatie in de stad en de jarenlange afbraak van de sociale structuur in volkswijken.

Hiernaast investeren we in het groenonderhoud in Den Haag. Doordat op veel plekken het onkruid vrij spel krijgt wordt veel groen al snel een 'vuilversnipperaars' waar afval maanden in kan blijven liggen. We zorgen daarom voor goed onderhouden straten, parken en plantsoenen, in alle wijken. We zetten ons in voor het behoud van bomen en voor de vergroening van versteende wijken.

Daarom stellen wij het volgende voor:

- ★ We maken extra budget vrij voor het schoonhouden van de stad. In wijken met afvalproblemen wordt ook op zaterdag en zondag afval opgehaald en de buurt service teams worden flink uitgebreid. Dit laatste is heel hard nodig: door de financiële problemen van het Haags Werkbedrijf (HWB) is al jaren amper nieuw personeel aangenomen. Bij de voorgenomen fusie tussen het HWB en het Haags Veegbedrijf hoort daarom ook het aannemen van nieuw personeel.
- ★ In wijken met veel afvalproblemen komen er wijkconciërges. De wijkconciërges worden de ogen en oren in de wijk. Zij geven meldingen door van afval naast de containers, zij lossen problemen op als containers vol of klem zitten, kunnen bij bijplaatsingen kijken of er adresgegevens te vinden zijn, informeren bewoners over het goed aanbieden van hun afval en nemen de tijd om plekken schoon te maken waar de straatvegers niet aan toe komen.
- ★ Veel binnentuinen van sociale huurwoningen zijn nu verloederd en liggen vaak vol met afval. Dit pakken we aan. De gemeente maakt samen met de woningcorporaties een plan om alle binnentuinen van sociale huurwoningen op te knappen. De binnentuinen moeten weer een plek worden waar mensen graag komen, die gebruikt wordt. Samen met bewoners worden plannen gemaakt voor de inrichting: gedacht kan worden aan nieuwe speeltoestellen, bomen, picknicktafels, sport- en beweegapparaten en een inrichting die ervoor zorgt dat bewoners niet bang voor ratten hoeven te zijn.
- ★ De gemeente onderzoekt de mogelijkheid om afvalhufters een taakstraf te geven. In plaats van mensen die het al niet breed hebben met gigantische boetes op te zadelen, zeggen wij: laat ze maar hun eigen wijk schoonmaken. Als ze zien wat voor troep er wordt achtergelaten, leren ze het snel genoeg af.
- ★ De gemeente komt met een actieprogramma voor de vergroening van versteende wijken. Versteende wijken als Laak, de Schilderswijk en Transvaal verdienen duidelijk aandacht. De gemeente stopt met het aanbieden van de individuele subsidie voor groene daken - die vooral in de rijkere wijken terecht komen - en steekt dit geld in collectieve vergroeningsprojecten in versteende wijken.

Neeltje Dijkstra, bewoner van Moerwijk:

'Vaak wordt er door ambtenaren en politici gezegd dat een schone wijk mede de verantwoordelijkheid is van de bewoners: zij zijn immers de vervuilers. Deels waar natuurlijk, maar ik vraag me af of die verantwoordelijkheid ook geldt voor alle wijken. In gebieden als de Internationale Zone, Scheveningen en het centrum paste de gemeente een hogere standaard toe voor het schoonhouden van de buitenruimte dan in wijken als Moerwijk, Laak en Transvaal, terwijl juist daar de grootste problemen met het afval zijn. De wijken met veel bezoekers, toeristen en internationaal aanzien moesten schoner zijn dan de wijken waar bewoners tegen afvalbergen aankijken.

Dankzij de SP hebben wij als bewoners de aandacht hiervoor gekregen. Het stadsbestuur heeft beloofd om het schoonmaakbeleid aan te passen, zodat het in wijken waar veel mensen dicht op elkaar wonen net zo schoon moet zijn als in de wijken met toerisme en internationaal aanzien. Natuurlijk kan de gemeente nog een hoop doen om de afvalbergen in mijn buurt te verminderen, maar dit is een mooie eerste stap!

Verder stellen wij het volgende voor:

- Voor elke boom die gekapt wordt, worden binnen een half jaar twee bomen aangeplant.
- We vergroten het totale 'kroonoppervlak' (het bladeroppervlak) van de stadsbomen.
- Er wordt niet gebouwd in het groen en de duinen. Indien het toch niet anders kan, moet voor elke vierkante meter groen dat verloren gaat elders twee vierkante meter groen worden gecompenseerd.
- In bestaande groene gebieden komen meer natuurspeeltuinen (speelbossen).
- Waardevolle duingebieden als Solleveld, Meijendel en het Westduinpark (Natura 2000-gebieden) blijven beschermd.
- Volkstuinen horen in de stad. Daarom worden ze niet verplaatst naar de stadsranden.
- We investeren in het onderhoud en schoonhouden van parken en plantsoenen. Er mag hier geen verschil in zijn tussen wijken. Iedere wijk verdient parken en plantsoenen met een hoge kwaliteit van het groen.
- Ooievaarspashouders krijgen een vergoeding voor het bezoek aan de dierenarts. Het eerste bezoek wordt volledig vergoed, mocht er hieruit blijken dat een operatie of andere medisch noodzakelijke behandeling nodig is wordt deze voor de helft door de gemeente vergoed.
- Er wordt extra budget vrijgemaakt voor het onderhoud van stoepen. Doordat hier jarenlang te weinig geld voor is gereserveerd lopen wandelaars in veel Haagse wijken het risico om lelijk ten val te komen. Scheefliggende, verzakte of uitstekende tegels worden rechtgelegd en er wordt ruimte gemaakt rondom bomen zodat hun wortels de stoeptegels niet omhoogduwen.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte moet rekening gehouden worden met de afval- en rattenproblematiek. Zo kan het verstandig zijn om rondom huizenblokken geen zogenaamde 'bodembedekkers' te plaatsen, aangezien ratten hier graag in nestelen.
- De gemeente zorgt ervoor dat, naast het dagelijkse of wekelijkse schoonmaken door de straatvegers, wijken met afvalproblemen ook een keer in de een à twee maanden een 'grote schoonmaak' krijgen, waarbij partners in de wijk, bewoners en de gemeente de handen uit de mouwen steken om de wijk eens even goed aan te pakken.
- Er moet een oplossing komen voor het probleem met grofvuil in de stad. De gemeente kan niet van mensen verwachten dat zij hun oude spullen wekenlang opbergen in kleine appartementen. In wijken met grote afvalproblemen komen er vaste ophaaldagen voor grofvuil, het liefst twee keer in de week. In overige wijken moet een afspraak voor het laten ophalen van grofvuil altijd binnen 7 dagen te maken zijn.

- De gemeente experimenteert met bakken voor klein grofvuil naast ondergrondse afvalcontainers (ORAC's). Veel bijplaatsingen zijn spullen die net niet in de container passen. Voor dit kleinere grofvuil moet het mogelijk zijn om deze te verzamelen in een open container naast de ORAC.
- Bijplaatsingen moeten binnen 48 uur worden opgehaald. Als dit niet lukt krijgt de melder bericht dat het langer duurt. Voor bederfelijke bijplaatsingen (afvalzakken) geldt een norm van 24 uur.
- Op dit moment worden alle ondergrondse afvalcontainers voorzien van sensoren die meten of ze vol zijn. Wij stellen voor dat ORAC's in wijken met afvalproblemen al bij een lager percentage worden aangemerkt als vol.
- In de zomermaanden worden de ondergrondse containers extra vaak schoongemaakt en eerder geleegd. Door de hitte is de stank dan op sommige plekken ondraaglijk.
- Alle nog bestaande bovengrondse containers worden zo snel mogelijk vervangen door ondergrondse. In dichtbevolkte wijken waar het afval nog op straat wordt aangeboden wordt zo snel mogelijk aan een oplossing gewerkt. Er komen meer broodbakken en ondergrondse papier- en glasbakken.
- Het afvalprobleem raakt de volksgezondheid. Daarom zet de gemeente alles op alles op met bewoners te communiceren over hoe ze hun afval moeten aanbieden. Er wordt in meerdere talen gecommuniceerd en lokale ondernemers worden ook betrokken bij de communicatie. Verschillende doelgroepen moeten op verschillende manieren worden geïnformeerd.
- Van private verhuurders wordt verwacht dat zij hun huurders informeren over de afval-mores en regels in de stad.
- Via het meldpunt overlast kunnen mensen anoniem melden dat burens zich niet aan de afvalregels houden. Denk bijvoorbeeld aan het illegaal bijplaatsen van afval bij ondergrondse afvalcontainers. Aan de hand van deze meldingen gaat de gemeente controleren en eventueel bekeuren.
- De gemeente onderzoekt de voor- en nadelen van het volledig overgaan op nascheiding van plastic, blik en drankpakken. De technologie hiervoor wordt steeds beter, waardoor het steeds minder nodig wordt om mensen zelf hun afval te laten scheiden en er met nascheiding misschien wel een hogere klimaatwinst behaald kan worden. Utrecht en Amsterdam gingen Den Haag al voor.

13. FINANCIËLE PARAGRAAF

Op het moment van schrijven is er nog veel onzeker over de staat van de gemeentebegroting. Veel hangt af van een nieuw regeerakkoord, de verdeling van de middelen uit het gemeentefonds en de vraag of gemeentelijke tekorten op de jeugdzorg straks door het Rijk gedekt zullen worden. Ook wachten wij nog op de door het college beloofde uitwerking van de zogenaamde 'menukaart', waarmee inzichtelijk wordt welke keuzes in de gemeentebegroting gemaakt kunnen worden. Om al deze redenen zullen wij aan het einde van 2021 onze financiële paragraaf aan dit verkiezingsprogramma toevoegen.